

SLOVENSKI NAROD.

četrtja vsak dan zvezdar, izimski nadzirje in pravilnik, ki vsega po pošti prejemajo za avstro-ogrsko državo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano z pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od petek-vrste po 2 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v Ljubljani, upravljanje pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništvo telepon št. 34.

Posamezno številko po 10 h.

Upravnemu telepon št. 85.

Slovenščina pri notarijatu.

V prvih časih potem, ko so izšli temeljni zakoni, ki so proglašili jezikovno ravnopravnost, so se javna oblastva, držala v svojih ukrepih in odredbah besedila in duha teh zakonov in so osobito vrhovne instance proti semtretja se upirajočim nižjim instancam vselej stopile na stališče temeljnega zakona. Čim bolj se oddajujemo od te dobe, temmanj je oblastiom bodisi sodnim ali upravnim mari temeljni zakon, čeprav ustreza pravici in dejanski potrebi.

Notarski red z dne 25. julija 1871., torej iz dobe kmalu potem, ko so bili proglašeni temeljni zakoni, ima v obči zadovoljiva določila o jeziku, v katerem je notarju uradovati. Ta zakon določa, da mora notar imeti za mesto, za katero se poteguje, potrebno znanje deželnih jezikov. Iz zakona dalje izhaja, da morajo stranke biti večje jeziku, v katerem se napravi notarski akt. To je pravilo, izjeme so posebej uravnane. Iz tega sledi, kar je sicer samo po sebi umevno, da mora notar uradovati v jeziku strank, če je v deželi v navadi, — torej v slovenskih ali mešovitih krajih med slovenskimi strankami slovenski in drugače.

Poglejmo pa, kaka praksa se pričenja uveljavljati nasproti tem dolčilom.

Pri kočevskem notarju želi kakor kandidat stopiti v prakso absoluiran pravnik, ki z ničem ne izkuša znanja slovenskega jezika. Notarska zbornica odreče prositelju vpis v znamek notarskih kandidatov radi tega pomanjkanja posebno pa tudi z ozirom na to, da je v kočevskem okraju precej slovenskega prebivalstva, s katerim ima notar posla, in je torej znanje slovensčine potrebno.

Pritožbenim potom sklicujev se na to, da notarski red pač zahteva izkaz znanja deželnih jezikov za notarja, ne pa tudi za notarske kandidate, in da je prositelj od višjih instanc izvojeval vpis v kandidatno listo. In ugodilo se je tej pritožbi vkljub temu, da se priznava, da je zbornica opravljeno uvaževala, ali ima kandidat potrebo jezikovno znanje, priznava dalje, da mora kandidat imeti za mesto, katero hoče nastopiti, potrebo jezikovno sposobnost in priznava, da notarski kandidat praktičnega izvežbanja ne more doseči, če nima za službo v notarski

pisarni potrebnega jezikovnega znanja.

Višje instance se kratko malo sklicujejo na to, da je v kočevskem okraju večina prebivalstva nemška in da se zato v notarski pisarni posluje pretežno nemško.

Če bi se šlo samo za notarskega kandidata, bi ne bilo toliko na tem ležeciga, toda ta kandidat hoče izvršiti svojo prakso postati notar in više deželno sodišče, katero ima izreči, ali je opravičen tudi v slovenskem jeziku napravljeni notarski pismi, mu bode to potrdilo, češ, saj je brez ovire služboval v pisarni, v kateri se uraduje tudi slovenski. Da se to zgodi, o tem imamo že izkušnje. Na ta način se eskanotira stringentna določba notarskega reda na škodo slovenskega jezika, katerega znanje ima vsakdo izkazati, ki se poteguje v slovenskih ali jezikovno mešanih okrajih za kako notarsko mesto.

Če pa od koga, se mora od notarja zahtevati popolno znanje slovenskega jezika v govoru in pismu. Tu ne zadostuje nepopolno znanje. V listinah mora biti vse pravilno in popolno in v duhu jezika izraženo, če se hoče pogoditi prava volja strank, ki se pogajajo med seboj ali hočejo, da se njih volja ugotovi z notarskim spisom, kadar razpolagajo v kakoršnikoli zasebnopravnih razmerah. Praksa, kakor jo započenljajo višje instance glede dopuščanja notarskih kandidatov v službo, nam je v stanu s časom ponemčiti notariat. V večini pisarn se uraduje tudi nemško, to bode izgovor, da se dopusti nemški kandidat, in ker je imel ta priliko občevati s slovenskimi strankami, se mu bode potrdilo znanje slovenskega jezika in tako bode vsak nemški kandidat, ne da se je kdaj pobral, da se priču slovenščini, lahko vspodbujal za katerokoli notarsko mesto pri nas. — Opozorjam na ta slučaj, ker je simptomatičen za to, s kako ravnodostno se eddalje bolj teptajo pravice slovenskega jezika in se bije v obraz narodni ravnopravni.

Pretekli torek se je zbral slovensko napredno dijaštvu, da na manifestnem shodu da duška svojemu ogorčenju nad zločinom, ki ga je uničila slovenska klerikalna državno-

zborska delegacija nad interesu slov. naroda s tem, da je privolila v ustanovitev nemške gimnazije v Ljubljani, ki naj kot nekak Gesslerjev klobuk triumfira nad središčem slovenskega naroda. Shoda se je mnogoštevilno udeležilo dunajsko napredno dijaštvu brez razlike frakcij, svoja zastopstva pa je odpislala tudi večina dunajskih slovenskih društev. Poselbo pomembljivo je, da se je shoda udeležilo tudi lepo število državnih poslanec skoraj vseh slovenskih narodov, namreč slovenski državni poslanci župan Hribar, Roblek, Štrekelj, hrvaška poslaneca Mandić in Ivanisević, češki posl. Důlich, Hraský in Kalina na ter ruski posl. Markev.

Shod je otvoril sklicatelj fil. Josip Bercé, na kar so bili izvoljeni v predsedstvo akademiki: fil. Bercé (»Slovenija«) predsednikom, fil. Suharec (»Sava«) podpredsednikom, zapisnikarjem pa jur. Pikuž (»Slovenija«) in jur. Jelenec (»Sava«). Nato je dobil besedo fil. Fran Mravljak, ki je izvajal približno slednje:

Slavna gospoda!
Danes še um in pamet
naša sta voditelja,
Pa jutri sta pohlep in strast,
naših del roditelja.«

To »danes« smatramo za dobo do novejšega časa, ko so se bojevali naši predniki brez razlike stanov z izvanredno bistroumnostjo in z neslepim narodnim navdrušenjem za naše narodne pravice, sploh za eksistencne predpogoje slovenskega naroda. V boju za narodno enakopravnost si videl osivelega starčka v talarju ob strani čilega mladeniča, ki je pred kratkim še občutil bridek udarce nemškega šovinizma na tujem vsečilišču. Edinole narodnostna ideja je bila njihova vodnica do pozitivnih uspehov, združevala je pod slovensko trobojnicu elemente raznih svetovnih naziranj, raznih stanovskih interesov. In v sedanji debi? Napočil je že ta »jutri«, ko pohlep in strast prevladujeta mišljene getovih slovenskih voditeljev, ki so ponehali se ozirati le na narodne interese, am pak jih vodi v njihovem delovanju želja, da bi zatrobentali v svet: »Glejte, kaj smo zopet dosegli, ali nismo res vaši prijatelji!«

Ni še dolgo tega, ko so slovenski klerikalni listi v bombastičnini besedami zaklicali v slovensko javnost: Glejte, tako rešuje S. L. S. Profoste afere! V resnici, slovensko di-

jaštro, ki je na zadnjem manifestnem shodu v letnem tečaju med drugim tudi z največjo ogorčenostjo protestiralo proti podelitvi ravnateljskega mesta prve državne gimnazije celjskemu Proftu, ni daleko ni pričakovalo, da bi se na tak način rešila eela zadeva. Ni pričakovalo, da bi ljudje, ki se še prištevajo k voditeljem slovenskega naroda, na tako predzren način izdali naše narodne interese in s takim demagoštvom si pripravljati pot do zaupnic. Delitev I. drž. gimnazije v Ljubljani je najhujši udarec na enakopravnost slovenskega naroda, je naravnost provokacija slovenskega živilja k brezobzirnemu uporu proti vladu in proti sovražnikom naših narodnih in kulturnih zahtev v naših lastnih vrstah. Slov. narodno dijaštvu se je zbral na današnjem shodu, da z ogorčenjem protestira proti takozvanemu »kulturnemu« uspehu S. L. S., proti delitvi I. drž. gimnazije, da pa tudi ponovi že staro zahtevo po poslovenjenju vseh obmejnih srednješolskih zavodov.

Na podlagi natančnih statističnih podatkov hočem dokazati, kako sramotna in nevarna je za nas Slovene delitev I. državne gimnazije, drugi tovarniš-governik bo pa dokazal, kaka nesmisel so slovenske gimnazije, na katerih se bodo poučevali nekateri predmeti v nemškem jeziku. Največja krivica se godi slovenskemu narodu, ki šteje nad poddržljivo milijon duš v avstrijski državi, a nimadosej nobenega svojega kulturnega zavoda, dočim ima 25 tisoč privrancov. Nemec na Kranjskem eno nemško gimnazijo, eno realko, vrhu tega pa še gimnazije in učiteljišče, ki po svoji ueni metodji v populni meri, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi predmeti na podlagi maternega jezika, sploh niso slovenski, da celo še bolj ustrezojo nemškim, kot slovenskim dijakom. In to nečuvano krvico hoče vladu v zvezi z dr. Susterščem odstraniti še z večjo krivicą, na ta Slovenia sramotnim postulatom, da se za zatirane nemške revčke na Kranjskem postavi še ena in manj z jas kompenzacijo, da Slovenci pravzaprav ne dobijo nič, ker zavodi, na katerih se ne ponujajo vsi

v srednjih šolah, dokazuje pač sijajno ptujska gimnazija. V preteklem šolskem letu je štela ta gimnazija 170 učencev. Od teh je bilo 34 iz mesta Ptuja, 96 iz ostale Stajerske in 40 iz izvenstajerskih dežel. Če pristejejo 25 Slovencev, ki so iz ptujske okolice k 34 Ptujčanom, dobimo število 59, ki odgovarja namenu -ptujske gimnazije, katera je vendar ustavljena za Ptuj in okolico. Vsi ostali učenci so iz krajev, kjer so že učeni zavodi. Isto razmerje bo zavladalo tudi na nemški ljubljanski in kočeški gimnaziji!

Zahtevamo pa iste pravice za obre narodnosti. Kakor znano, je cela dežela razdeljena v okrožja, tako za novomeško, kranjsko in ljubljanski gimnaziji, tako da dijakom iz novomeškega ali kranjskega ozemlja ni dovoljeno študirati v Ljubljani. Kar velja za te kranjske slovenske zavode, zahtevamo z vso odločnostjo tudi za nemške gimnazije na Kranjskem in Štajerskem! Prepričani smo pa lahko, da se na ta način v kratkem izpraznijo.

Pomislimo nadalje, kako se ravno pri nemških postulatih lahko izjavljeno gospodari z davki vseh avstrijskih davkopalcev, ki so vendar po svoji pretežni večini slovanske narodnosti. Na Kranjskem se snujeta brez vsake najmanjše potrebe dva državna učna zavoda za Nemce, med tem ko država v vladi z neko skopom štedljivostjo zavrača upravičene kulturne potrebe in zahteve slovenskega naroda. Ali morebiti s krvavimi žulji pridobljeni davek slovenskega prebivalstva res nima nobene vrednosti, je li slovenski narod stoljetja in stoletja zastonj plačeval svoj krvni davek? Hvaležna je že lahko v loga ljudi, ki trebajo: »Pustimo Nemce pri miru!« marsikaterega sebičenja bo tako zastopanje slovenskih interesov gotovo presenetilo z visokim odlikovanjem, a na narodu se je maščevala še vsaka popustljivost in se bo posebno na majhnem narodu, ako bo imel le take voditelje! Na tisoče otrok je že ponemčila ena sama na nemški podlagi ustavnovljena ljudska šola, koliko več jih bo še nemški srednješolski zavod, ki bo ustavnoven edinole v ta namen, da vzgaja najzagrizenejše nemške šoviniste.

Vsi razlogi pa, ki govore tako očividno proti nemški gimnaziji v Ljubljani, naravnost kriče za slovenske srednješolske zavode v obmejnih krajih. Kako more vlada opravičiti svoje postopanje napram Slovencem, ko nudi 3317 nemškim srednješolcem na našem ozemlju 9 popolnoma nemških gimnazij, 5 nemških realk, eno nemško učiteljišče, nadalje celo kopico zavodov, na katerih se protežira v zasmeh slovenskemu narodu nemški jezik, dočim nad 4200 slovenskih srednješolcev nima niti enega popolnoma slovenskega srednješolskega zavoda. Ako bi se na podlagi enakopravnosti sploh moglo govoriti o kakikompak kompenzaciji glede ustavnovitve nemške gimnazije na Kranjskem, bi bila edino mogoča kompenzacija — ustavnovitev toliko popolnoma slovenskih zavodov v naših obmejnih krajih, kolikor zahteva štev slovenskega prebivalstva. Četorej vlada smatra na Kranjskem za 200 nemških dijakov, kateri pa notabe-

ne niso vsi domačini, dve gimnaziji pa potrebni, potem nam mora pripoznati upravičenstv slovenske realki v Ljubljani, podržavljenje idrijske realke, ustavnovitev najmanj treh slovenskih gimnazij in dveh realk na Štajerskem, slovenske gimnazije na Koroškem, dveh realk in dveh gimnazij na Primorskem. Vse te zavode bi morali dobiti kot enakopravni avstrijski državljani, nikakor pa ne samo štiri že obstoječe gimnazije na Kranjskem, katerih tudi v bodoče ne moremo smatrati za slovenske, ker se ne bodo vsi predmeti poučevali na podlagi slovenskega jezika. Pri paktiranju za nemško gimnazijo za kulisami je vlad dr. Susteršič v njegovikratkovidnosti ali ne sramno ogoljufa, ali pa se je mož takoj daleč spozabil, da je zatajil takovažnem trenutku prave narodne interese. Oboje je mogoče! Človek, ki pošilja svoje sinove na nemške učne zavode, ki vzgojuje svojo družino v nemškem duhu, gotovo ne čuti potrebe po slovenskih učnih zavodih. Dolžnost zavednih Slovencev-inteligentov pa je, zaklicati ob uru preteži nevarnosti slovenskemu ljudstvu: Varujte se ljudi tegalibra, proč z grobokopip naših narodnih interesov!

Da pa imajo slovenske srednje šole tudi eksistenčno možnost glede števila dijakov, dokazuje statistika slovenskih srednješolcev iz pretežnih let. Omeniti hočem samo ono iz lanskoga šolskega leta.

Na vseh slovenskih gimnazijah je okoli 2700 gimnazijev, nimamo pa niti ene slovenske gimnazije.

Vseh realčanov Slovencev pa je okoli 700.

Na podlagi dane statistike je naša odločna zahteva:

Ustanovitev slovenske realke na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem ter podržavljenje idrijske realke.

Naša odločna zahteva je nadalje: Ustanovitev popolnoma slovenske gimnazije v Mariboru, v Celju, v Celoju in na Primorskem (v Gorici in Trstu) ter poslovenjenje vseh kranjskih gimnazij. Obmejne gimnazije so že davno prenapolnjene. Pri sprejemnem izpitu v prvi razred se ne ozira toliko, ali slovenski dijak kaže sposobnost za srednje šole, kakor pa, ali ne bo prenapolnjen prvi razred. Marsikateri marljivi in nadarjeni dijak dobi nezadostni red edino iz tega vzroka, ker bi sicer ravnatelj ne mogel vseh učencev stlačiti v prvi razred. Ali ni to nebo kričeca krivica? Ni čudno potemtakem, da nam na vseh koncih in krajih primanjkuje slovenskih uradnikov, da čez 500 uradniških mest zasedajo Nemci. Ni čudno nadalje, da izkazuje uradna statistika v Avstriji na 100.000 nemških prebivalcev 328 gimnazijev, pri Slovencih pa samo 218! Koliko slovenskih dijakov pa še odpade vsled napačne učne metode v poznejših letih!

Zahtevamo pa tudi odločno, da se povsod, kjer prebiva slovenski živelj, ustavni potrebno število

popolnoma slovenskih učiteljišč. Le učitelj, ki pozna bistvo in lepoto svojega materinega jezika, more uspešno delovati na polju ljudskega šolstva.

Dokler se ne ustavljajo vse te potrebne srednje šole, pa zahtevamo, da mora priti na vse zavode, kjer študirajo slovenski dijaki, vsaj toliko slovenskih profesorjev, kolikršno je precentualno število slovenskih dijakov. Sedanjih nezaslišanih razmer, ki so v sramoto kulturni državi, bo takoj konec, če se ustavijo za Slovenijo po vsem slovenskem ozemlju potrebno število popolnoma slovenskih srednjih šol. Imamo eksistenčne predpogoje za te zavode glede števila dijakov, pripravljene so že tudi slovenske učne knjige, imamo pa tudi zadostno število slovenskih profesorjev, posebno mlajšega naraščaja, ki bo znal vzgojiti iz slovenskega dijašta kremene narodne značaje.

Končno prehajam še k neki točki, ki v prvi vrsti tangira slovenske filozofe kot bodoče profesorje, glede katere pa mora zavzeti odločno stališči tudi vse slovensko dijaštvo. Preznačilna je za naše slovenske razmere afera kranjske dežele vlad s sloven. profesorskim in društvo. Le pod kakrškim absolutističnim vlado se more zgoditi, da deželnih predsednik, ki je poklican braniti zakone in postave, nagnost pritiska na posamezne merodajne faktorje. Iz verodostojnega virja mi je znano, da je deželnih predsednik Schwartza dan pred sejo, ko se je glasovalo glede Profta, spremil Levca domov in mu pri slovesu rekel približno: »Sie hängen von mir und ich von Ihnen!« (Ogorčeni medkljici). Takih represalij se poslužuje c. kr. uradnik na popolnoma slovenskem ozemlju pri izvrševanju svojih germanizacijskih namenov. In s tem še ni ustavil svojega krivičnega postopanja! Kmalu na to pade po profesorskem društvu, ki je popolnoma upravičeno odslovilo izdajice narodnih interesov. Zahteva celo od posameznih članov profesorskega društva, da obzalujejo svoje postopanje. In zopet se jen našel na rodni mlačnež, ki je zlezel pod klop, anašel se je tudi na rodničnik prof. dr. Iliešič, (Burni živio-klici), ki se je z vso odločnostjo uprl proti nezakonitemu postopanju deželnega predsednika. Vkljub temu, da se je upravičeno skliceval na društvena pravila, po katerih on kot odbornik ne more biti odgovoren za sklep celega odbora, se je uvedla proti njemu preiskava, deželnemu šolskiemu svetu mu je izrekel ostru grajo! Ali niso to škandalozne razmere? Dr. Iliešič, ki se je zagovarjal izključno le v slovenskem jeziku, je odgovarjal deželnemu predsedniku slovenske Kranjske le nemški! Slovenska akademija mladih na najodločnejši protestira proti takemu postopanju e. k. uradnikov na slovenskem ozemlju! Vsa čast pa g. prof. dr. Iliešič, ki se je tako možato potegoval za pravice slovenskega naroda. Slavna vladasina na pazapomni, da bo komunalna stopilo v vede dr. Iliešičev, da bo to krivično postopanje vzbudilo nebroj maščevalcev. (Gromovito odobravanje).

Kakor vsikdar, je tudi sedaj, ko je aktualno vprašanje slovenskih kulturnih zavodov, slovenska akademija mladina sklicala po vseh vsečiliških mestih shode, da ponovi svoje

in zaščitnika, če bi jo zdaj zapustil grof Rotta.

Meni zameriš vsako besedo, je rekla užaljena, »pa nič ne misliš, da si morda mojemu sorodniku krivico storil. Dolžiš ga, da je v zvoku sramnoti govorici, ki baje kroži o Pavli. Si li že preiskal, kaj je na tej govorici resničnega in kaj zlaganega. Morda je le kaka iskrka resnice vmes.«

Učinek teh besed je bil ves drugačen, kakor ga je pričakovala Elvira. Upala je, da vzbuđi v Antonovem srcu vsaj rahel sum in se že pripravila, kako ga raznetiti, medtem ko je s svojim sumničenjem vzbudila v Antonu le ljuto ogorčenje.

»Kaj hočeš s tem reči?« je zagrmel Anton. »Ali hočeš v svoji hulobi zdaj še ti sumničiti Pavlo in črnični čast mojega otroka?«

Ves iz sebe je začel Anton begati po sobi, potem pa je naenkrat prijal Elviro za roko in reklo zapovedujoče.

»Zahtevam, da ponovi svojo obdolžitev Pavli v obraz, vriči cele rodone, a povem ti že zdaj, da bom brezobzire in neizprosen sodnik med teboj in med njo.«

S trdo roko je potegnil Elviro s seboj. Močna in samovoljna žena mu je sledila vsa zbegana in je prišla še k sebi, ko je videla pred seboj Pavla in staro gospo.

Anton se je težko sopeč trudil, da bi govoril kolikor mogoče mirno. Hotel je biti nepristranski, zakaj čutil je, da mu bo težko, biti sodnik nad ženo in hčerjo. A tudi Elvira je čutila, da je udarila odločilna ura.

že stare zahteve. Kot svojo dolžnost pa smatramo tudi, da ponemos te ideje med narod, ki naj stopi v brezobzirni boj za svoje svete pravice.

Obračamo se pa tudi do svojih slovenskih bratov, posebno do gg. poslancev, da podpirajo upravičene kulturne zahteve majhnega slovenskega naroda. V prvi vrsti pa kliče slovenska mladina na kulturno delo slovensko državnozborsko delegacijo!

Kot pri poslanci pravega ljudskega parlamenta si boste pridobili nevenljiv zaslug rayno s tem, da stopite v brezobzirni boj proti šikanam krivične vlade, da nam priborite naše narodne pravice — potrebno število srednješolskih zavodov. Dovolj dolgo je prenašal slovenski rod spone raznarodjujočega suženjstva; otresimo se jih in dokažimo, da imamo tudi krepke pesti! (Dolgotrajno viharno ploskanje).

Nato je povzel besed med Pavel Šavnik, ki je izvajal sledče:

Slavna gospoda, velecenjeni gospodi poslanci, cenjeni tovariši!

Iz besedi tovariša predgovornika je razvideti dovolj jasno, kakšne so naše misli in kaj si želijo naše mlade študentovske duše, kadar pride med nami govorica na naše srednje šole.

Nadaljevati pa moram dnevi red in prevzel sem nalogo, govoriti o stvari, ki je pravzaprav sama ob sebi umetna in jasna, kakor beli dan, ki pa prikliče na milijone pošastnih strahov pred obličja naših preljudnih birokratov in nemške naše gospode: govorim naj za upeljava slovenskega učnega jezika za vse predmete po naših srednjih šolah po vsem Slovenskem.

Predno pa se lotim stvari same, dovolji mi slavna gospoda, nekaj stavkov!

Razdrapana ter od bodečega trnja je obdana na vseh straneh pot, katero mora hoditi slov. narod proti svojim ciljem. Pri tem pa je ta pot prenogokrat blatna do neskončnosti. S tem pa nočem opevati solza, katere pretakajo nekateri po izgubljeni sreči, kakor imenujejo raztrgano slogo slovenskega naroda. Rade volje bežim prouč od tega kapiteljina in si dovoljujem le pripomnjo, katero si želim kot uvod ali kot spremljevanje vsem nadaljnjam svojim besedam!

Če namreč ne marata sedeti skupaj »Daničar« in pa »Savans« in najbrž tudi ne »Daničar« in pa »Slovenjan« s svojimi društvenimi znaki pri emi mizi, je to naravna posledica različnih načel ter nazorov, po katerih sta si do brezmejnosti tuja. Ni pa, gospoda, boj načel ter prepričanj, če se v pravdi celega slov. naroda z oholo nemško gospodo, v pravdi za našo dobro pravico, zaklenejo narodni zastopniki ene struje za svoje duri in skozi svoja okna po svoje koketirajo s sodnikom ter po končani pravdi še zasmehujejo svoje kolege nasprotno struje, češ: »glejte, mi smo zglihali, za Vas pa se še zmenil ni nihče.« To, gospoda pač ni boj različnih načel, to je čisto navaden boj osebnosti. In v znamenju osebnosti se je pred kratkim končala ena taka pravda za naše srednje šole, t. j. za stvar, ki bi mora biti na levo in na desno sveta.

Po teh besedah pa se lotevate svojega grenkega oreha. Grenkega pravim zato, ker je celo med Slovencim mnogo, mnogo takih, ki misijo, da je nemški poduk na naših srednjih šolah za nas blagoslov, brez katerega bi mi ne znali drugega, kot tolci kanenje ali pa voditi plug po naši lepi zemlji.

Klici po slov. srednjih šolah prav

gotovo ne prihajajo kot kak postulat narodnega šovinizma. Slovenc ima sicer močne prsi in močno pest, a v narodnem oziru je podoben bolj ovci. In kdor poskuša Slovencev očitati kak naroden šovinizem, je močno podoben človeku, ki bi se postavil pred krotko ovco in ji razlagal njen bestijalnost ali pa človeku, ki bi očital golobici krvoločnost. O tem bi bilo škoda vsake nadaljnje besede.

Da so slov. srednje šole čisto navadna pedagoška potreba, to, tui bo na tihem pritrdir tudi najzagrizenejši narodni nasprotnik. Cisto navadna zdrava pamet pravi in veli tako, da se učenec izobrazuj na podlagi in s pomočjo znanega mu materinskega jezika.

Pri nas na Kranjskem se vsaj v nižjih razredih na gimnazijah podrežejo v slovenščini. Ko pa dijak absolviira spodnjo gimnazijo, ko se mu je duh pričel razvijati in postajajo njegovi možgani sposobni razumevati razna razmotrivanja učitelja, v tem najvažnejšem času pa mora čuti naenkrat od katedra sem — tuj jezik.

In sedaj bi vprašal nemške pedagoze, kaj pravi preljudna pedagogika k temu, če mora naš petošolec na tistem premišljavati, ali naj reče »ich habe«, ali »ich hätten« ali celo »ich bin«, in to v istem trenotku, ko naj vsaj malo čuti lepoto Homerjevega petja in v trenotku, ko mora misliti na posledice kataloga!

Pravijo, da naj bo pouk v nižjih razredih priprava za višje razrede. Kako naj uporabi pri nas petošolec na to, kar se je naučil v 4 letih, ko mu pridejo kar naenkrat s tujim jezikom in navadno še samega sebe le slabouzum, ko prestavlja latinske ali grške klasične po našem se načetu prestavi??

Da se razumemo! Ne mislim s tem reči, da naš petošolec ne razume nobene besedice nemški; saj zna že pisati razne nemške naloge in to včasih z najlepšim uspehom. Toda, gospoda, klasiki se nam na gimnazijah pa niso servirali zato, da bi vedeli, kako se po nemški pravi raznimi tolati starim in mladim boginj in junakinj in tudi ne zato, da bi vedeli, kako se imenujejo po nemški neštete čase in kupice večno zjene bogov!

Vprašam Vas, kako je mogoče pri čitanju latinskih in grških klasikov na naših nemških gimnazijah ustreči namenu: Ko naj bi učenec poslušal večno lepo poezijo in čutil fineesse teh jezikov, pa se mu mrevari duša in zaletava jezik, ker ne zna in ne more povedati tega, kar čuti, kar ve in zna, ker mu je tuj jezik, v katerem naj odgovori. Naravno je, da mora človek celo v materinščini napeti vse sile, če hoče dati svoji prestavljati podobo, ki naj ne bo samo smešna karikatura!

In tako se pri nas na gimnazijah že toliko let zbjija brezvestna šala: mladi dijaki možgani se ubijajo in morijo v znamenju tujega in nerazumljivega povelja!

Gospoda, in v isti meri se greši nad slov. dijaštvom v vseh drugih predmetih. Ni treba biti bogove kako visoko izobražen v naravoslovju, zastonuje, če je človek zajemal z malo žilico, pa mora vedeti, da trpi mnogo, mnogo škode ta disciplina pri nas prav vsled tujega učnega jezika. Gospoda, vmislite se nazaj v peto ali šesto »šolko«. V naši lepi materinščini, da bi nam predaval profesor o življenu nature... Kako vse drugače bi poslušal cel razred.

Seveda, kdor prisega na metodo, po katerih se na naših gimnazijah uči naravoslovje, t. j. v znamenju figovih peres, temu je nazadnje lahko vseeno, če se naš dijak uči v slovenščini ali v nemščini, kakšne barve da je tisti rep — od lisice!

podružničnega načelnika gospoda Smrekarja.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za jeseniško občino pripredi svoj običajni Miklavžev včer v četrtek 5. decembra t. l. v salonu g. Schreya ob 7. uri zvečer za otroke jeseniškega otroškega vrta.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23 novembra.

— Belokranjska železnica. Vlada je včerajšnji seji predložila poslanski zbornici zakonski načrt o železniški zvezzi z Dalmacijo. V utemeljevanju tega načrta pravi vlada: Zgradba železniške zvezde med Dalmacijo in ostalimi deli monarhije je najzavajnejša želja vseh priadetih faktorjev. Zgradba te železniške proge je ne le v narodno-gospodarskem oziru velejega pomena, marveč je tudi največje važnosti v splošno državnemu oziru. Toda vkljub vsem naporom se zgradba te železnicne ni dala omogočiti, ker se ni dalo dosegiti, da bi pri tej zgradbi sodelovalo dežele ogrske kroone. Stremljenja, omogočiti železniško zvezo z Dalmacijo, datirajo že iz 1. 1873. in so se v tem oziru že vršila med obeima vladama pogajanja, ki pa so bila vedno brezvsešna. Ob priliku letošnjih nagodbeneh pogajanj sta obojestranski vladni razpravljalci tudi o raznih železniških vprašanjih. S tem je oživelio tudi vprašanje železniškega spoja Dalmacije z ostalo monarhijo. Avstrijska vlada je ob tej priliki raztegnila posvetovanje na zgradbo železniške zvezde med dolensko progo in med progo Reka-Karlovčec. Dasi se je ogrska vlada preje z vsemi silami uporala temu projektu, vendar je vlada vstreljala pri svoji zahtevi, ker je uvidela, da je spoj Dalmacije z železniško progo Reka-Karlovčec za našo državno polovico krištensamov slučaju, ako se proga Karlovčec-Reka zveže z dolensko železnicno. Po daljših pogajanjih se je 9. oktobra 1907. posrečilo skleniti pogodbo, s katero se je definitivno rešil ves kompleks železniških vprašanj. —

Pogodba z Ogrsko. Točka 1. Avstrijska in ogrska vlada soglašata v tem, da se zgrade normalnotirne železniške proge a) iz Novega mesta preko Metlike do deželne meje in od tam v Karlovčec; b) iz Ogruljana ali od kake druge pripravne točke na progi Karlovčec-Reka preko Otočca, Gospicā, Gradea, Male Popine in Pribudiča do deželne meje in c) od tam do Kiniha. Določitev mejnih prehodnih točk pri Metliki in Pribudiču, kakor tudi določitev obratno menjalnih postaj se pridružuje posebni pogodbi. Vladostva skrbeli za to, da se prične z železniško zgradbo na obeh teritorijih 1. 1908. in sicer mora biti železniška proga Novo mesto-Karlovčec do 1. 1910., proga Karlovčec-Ogruljana do 1. 1911. Na vseh dalmatinskih državnih železniških progah se imajo tarifi tako določiti, da bo blagovni promet med Avstrijo in Ogrsko na eni strani in Dalmacijo enakomerno urejen. — Dočim se je vprašanje železnic Košice-Bohunim lahko rešilo naredbenim potom, je vlada primorana iskat za zgradbo navedenih prog odobrenja državnega zaborava. V projekt se je sprejela tudi zgradba postranske železniške proge od proge Novo mesto-Karlovčec v Črnomelj, da se s tem pritegne to mesto, ki tvoji gospodarsko središče Belekrainje, železniškem prometu. —

Opis trase. Približno 56 kilometrov dolga normalnotirna proga Novo mesto-Metlika-deželna meja proti Karlovčcu kaže po predloženem načrtu tole sliko: železnica, ki ima izhodišče v Novem mestu, prekorači Krko, vodi preko Šmihela v dolino Teške vode in se dviga preko Vične vasi ob okrajni cesti preko Uršne, Vele in Laz k razvodju med Krko in Kolpo. Od postaje Semič, ki se ima na tem mestu zgraditi, vodi proga niz dol ob južnovzhodnem pobočju Kamene gaje Vrha nad vasema Semič in Osojniki v belokranjsko dolino. Nato se vije železnica mimo Brezovega, Reber in Lokvice, prekrači dvakrat okrajno cesto Novo mesto-Metlika in dospe do postaje Metlika, ki se ima zgraditi z apadno od mesta. Od tukaj se spelje železnica na kranjsko-hrvaško mesto. Železniška proga v Črnomelj je dolga približno 11 kilometrov. Izhodišče je Metlika. Od tukaj se izpelje proga preko Gradca ob potoku Lahina in ob cesti Metlika-Črnomelj do postaje Črnomelj, ki se ima zgraditi na desnem bregu potoka Lahine. Po dogovoru z ogrsko vlado bo Metlika obratnomenjalna postaja za progo Novo mesto-Karlovčec. Na progi Ljubljana-Nova-

vom mesto-Metlika-Črnomelj se uvede prehodni železniški promet. — Stroški zgradbe. Stavbni stroški te 67 kilometrov dolge železnice so proračunjeni na 18 milijonov 400.000 kron. Dotični zakon tvori pet točk. V 1. točki se vlada pooblašča, da zgradi normalnotirno železniško progo iz Novega mesta preko Metlike v smeri proti Karlovču do deželne meje, s stransko progo iz Metlike v Črnomelj in železniško iz Kiniha v smeri proti Pribudiču do deželne meje in s proračunjenimi najvišimi stroški 18.400.000 kron za prvi dve progi in 11.400.000 kron za drugo progo. Druga točka določa, da ima vse te železnicne voditi država v svoji režiji in pooblašča vlado, da se pogodi z Ogrsko vlado glede železniškega spoja na meji in o vseh, s tem v zvezi stojecih prometnih in obratnih vprašanjih. V pokritje celotne potrebščine 29.400.000 K izda vlada, v kar jo pooblašča točka 3., obligacije z zakonom dne 2. avgusta 1892. uveljavljene rente v znesku, ki je potreben, da se dobi gori omenjena vsota v gotovini. Glasom 4. točke so vse pogodbe, dopisi, ki se tičajo nove železnicne, proste vseh kolkov in v pristojbin.

Schulvereinske šole. Da so šole nemškega Schulvereina, ustanovljene med Slovenci, samo za ponemčevanje slovenskih otrok, vidi vsak, kdor pozna razmere. Nemci tega sedva nočijo priznati. Da so gornje trditve resnive, dokazuje zlasti nemška šola v Hrastniku, ustanovljena baje za nemške otroke. To šolo pohajajo skoraj sami slovenski otroci. Po nemških listih zdaj beracijo za harmonijo in težoli in v dotičnem beraciju je rečeno: Šola ima 190 učencev, ki so morali do slej peti samo slovenske pesmi in ne znajo niti cesarske pesmi nemški. In ravno nemško petje je nacionalno v zgojevalno sredstvo. Zato rabi šola harmonij. Iz tega sledi jasno kot beli dan, da so v nemški šoli v Hrastniku samo slovenski otroci. Kje naj pa nemški otroci pojo samo slovenske pesmi?! Saj jih ne znajo, kot naši slovenski ne znajo nemških! »Nemško petje je nacionalno vgojevalno sredstvo!« Nočijo dati slovenskim otrokom izobrazbe, ampak za fanatične nemške nacionalce jih hočejo napraviti. Zato je treba harmonija. Tudi s staro polomljeno šklenfo so zadovoljni, da bo le harmoniju podobna. Potem bodo postali slovenski otroci nemški nacionalci! Heul!

Nemška nesramnost. Nemei se štejejo med najbolj kultivirane narode in se s ponosom bijejo na prsi, da so »Edelvolke«. Sklicujejo se pri tem med drugim zlasti na svoje zelo razvito šolstvo, ki jih je umstveno povzdignilo na tako visoko stopnjo kulture in omike. A glej čudo! O čimer Nemei trdijo, da je zanje največje važnosti, da so se tako visoko povspeli v izobrazbi, tega ne privoščijo drugim narodom. Vsaj nam Slovencem ne. Nemški štajerski listi bruhajo v številki za številko najstrupenejše članke proti vsaki slovenski kulturni zahtevi. Celjska »Deutsche Wacht« je v zadnji številki prinesla nadvise hudenov uvodnik, kjer se trdi, da so slovenski i daki, ko izštudirajo, same pro-palice in da je zahteva po slovenskih srednjih šolah in slovenskem vsečilišču samo kaprica par oseb. Pripravuje se nadalje po starini navadi, da nam vlada vse da, kar zahtevamo, zato da se morajo Nemci z vsemi močmi upreti temu vednemu in večjemu dajanju. Sama nesramnost veje iz vsake besede, tista ostudna nesramnost, ki so je zmožni edinole Nemei. Fej taksi kulturi!

Beračenje za papeža. Po prodajalnah beračijo razne klerikalne dame ter nabirajo, sklicevajo se na gospo Koslerjevo in soprogo deželnega predsednika gospo Karlo Schwarz, prispevkov za papeža. Te nabiralke, med njimi je tudi neka gospa Elsner, so silno vsljive in se ne dajo izlepa odpraviti. Pri beračenju naglašajo, da je vsakega častna dolžnost, da kaj daruje za papežev jubilej, češ kranjska dežela je že itak silno razkrčana pred katiškim svetom radi svoje verske mlačnosti, zato je treba, da se to pot postavi s čim najbogatejšim darom sv. očetu. Verska gorečnost in denar starej po nazorih teh častnih dam pojma, ki se docela krijet. Treba je potem takem samo žrtvovati bogate darove za Petrov novčič in vobče marljivo polniti nenasitno duhovniško bisago, pa bo človek pristet med najvernejše katolike! Sicer pa čemu bi mi revni Slovenci žrtvovati svoje težko prislužene novce za takšnega bogatina, kakor je papež? Kdor ponovno odklanja 3 milijone lir, ki mu jih vsako leto nakaže italijanska vlada, ta pač nima pravice igrati pred sestrom vlogo rewev! Ako pa je Pij X. res v denarni stiski, potem naj dvigne zaklad, ki je narasel iz onih letnih

3 milijonov, katere dovoljuje Italija vsakou leto Vatikanu od 1. 1871. sem pa do danev in ki so jih papeži do sedaj trdrovratno zavračali. Ta zaklad znaša sedaj že več nego 100 milijonov lir! Če pa hočejo klerikalci vkljub temu prispevati za »revnega« papeža, dragi jim, pusti pa naj v miru ljudi naprednega mišljenja in naj jih ne nadlegujejo s svojim beračenjem! Klerikalne dame se torej naj izvole ogibati naprednih pragov! Ako bi pa še v bodoče bile vsljive, naj jim napredujaki odločno pokažejo vrat! Revežev, ki res kravovo potrebujejo podpore, imamo Slovenci več nego dovolj. Vrzite takšne klerikalne beračice čez prag in darujte raje po svojih močeh za domače reweze, za uboge slovenske otroke, ki so v nevarnosti, da utonijo v nemškem ali laškem morju! Napredno slovensko občinstvo pokazi nabiralkam za papeža duri in daruj raje primerno vsoto v prid »Družbi sv. Cirila in Metoda!«

Klasična slovenščina kranjske deželne vlade. Uradna »Laib. Ztg.« je v četrtekovi številki prijavila Razglas, s katerim se vojaški dolžnosti zavezane osebe pozivajo v zglastev. Ker je na tisoče ljudi »zavezani vojaški dolžnosti«, je romala »Laib. Ztg.« iz roke v roke Ljudje so čitali in čitali, pa niso vedeli, kaj jim hoče ta razglas in so se prijemale na glavo, ko so čitali »vojaški dolžnosti zavezani... zapadejo de-narnim kaznim do 500 K in ob posebno obtežajočih okoliščinah do 1000 K.« Doli do zadnje vrste razglasa ne ve čitatelj, kaj hoče deželna vlada in čemu grozi z velikimi globami. Šele v zadnji vrsti mu povesta zadnji besedi, za kaj se morda gre in le, če vzame v roke nemško besedilo, izve, da se razglas tiče zglasitve vojaškotaksnih obvezancev. Zaniknost te nemške gospiske pri dež. vladu je res gorostasna. »Kundmachung betreffend die Aufforderung der Militärtärtaxpflichtigen zur Meldung« so preložili z »R-zglas, s katerim se vojaški dolžnosti zavezane osebe pozivajo v zglasitev.« In tako gre po celem razglasu: Militärtärtaxpflchtige = vojaški dolžnosti zavezane osebe. Pomisliti je, da se je ta razglas razposlal po celih deželih in da bodo ljudje čitali slovensko besedilo. Morda bo tudi kdo kaznovan — zaradi zaniknosti, jezikovne nesposobnosti in lenove deželnovladnih gospodov. Predsednik Schwarzu in njegovim gospodom je seveda vse eno, kako se kaži tiska za slovenske župane in občine, nam pa ne in zato zahtevamo, da se vladni razglasli objavljajo pravilno po vsebini in v pravilnem, umljivem slovenskem jeziku.

Uspeh poslancev S. L. S. v parlamentu. Dr. Janez Evangelist Krek je bale s pomočjo notranjskega rešitelja poslanca Pepeta Gostinčarja v parlamentu oziroma pri vojnom ministrstvu izposloval, da je cela avstrijska armada primorala, na zahtevo gg. državnih poslancev S. L. S. — tem potrebnih delavnih moči (t. j. vojakov) v katerem koli številu in času — za raznega domača dela — odstopiti. Dokaz temu je, da je v petek 15. novembra popoldan prostak 17. pešpolka v navzočnosti in pod komando Cilike Krekove od stare Accettive hiše in vrt g. Evangelista Kreka s samokolnico gnoj vozič, dalje so po izpovedi birkovega hudošneža X. tudi dne 18. novembra t. l. popoldan prostaki 27. pešpolka Evangelistov vrt obdelavali ter »kanalčkov gnoj« zakopavali. Ubogi Mošanci se pa že naprej ježe, ker vedo, da jim prihodnje leto zelje in druga »fruga« ne bo povoljno obrudila, ker jim je Janez Evangelist »kanalčkov gnoj« — porabil. Govorici se tudi, da je gotovo g. Janez Evangelist staršem vojakov ali pa morda celo njega ekselencu vojnemu ministru za to delo vojakov kak masten papežev odpustek obljudil, vojakom pa bržkone, da postanejo v teh šestih letih, dokler bode Janez Evangelist državni poslanec gotovo Frajterji in Scützti.

Slovenski keglaški klub v »Narodnem domu«. Piše se nam: »Cerkveni list »Slovenec« dela velikansko propagando pri vsaki tudi najmanjši prilikai za hotel »Union«, kjer se prirejajo razne »tingl-tangl« predstave in zborovanja — pri tem pa tudi po »klerikalno« šrkne na nasprotno stranko, sko le more, s tako le pripomemo: »Potem pa se je »Narodni dom« zavil v neprodirno temo — kakor po navadi itd. ... »Slovenec« poročevalo bi se moral osebno prepričati o živahnu življenju na keglašu »Nar. dom«, pa bi gotovo drugače sodil. — V zimskem času, skozi celih šest mesecov, je to, gotovo eno najlepših keglašč v Ljubljani vsak večer zelo mnogočasno. Tu se razvija kaj živahno gibanje in vrvenje; posebno se to opaža takrat, ako se komu posreči ugoden lučaj, da z njim podre »vseh devet!« Zadnji se je pripetilo, da je celo neka gospodična naredila z enim lučajem »vseh devet« in je bila razglašena za »kraljico!«

Za častnega občana je imenovala občina Sv. Tomaz pri Ormožu državnega poslanca dr. Ploja zaradi njegovih izrednih zaslug za občino in za okolico.

Iz politične službe. Vladni kancelist Ivan Šebat je imenovan za okrajnega tajnika. Okrajni tajnik Anton Šivic v Ljubljani je stopil v trajen pokoj. Okr. tajnik Ludvik Bauer v Kočevju je pa dodeljen deželni vladni v Ljubljani.

Usposobljenosti izpit za ljudske - šolske učitelje so napolj pred komisijo na učiteljski v Kopru gg. Anton Fakin iz Škrbine na Krasu, Franc Ferjančič iz Lokavca pri Ajdovščini, Ivan Samo iz Trsta, Albert Poljak iz Šmarje pri Ajdovščini in Viljem Tominek iz Morskega na Tolminskem.

Iz gledališke pisarne. Nocoj (par) se vprizori prvič veseloigr »Velika sreča«, spisala L. Lipschitz v R. Lothar, preložil Vladimir Levstik. Glavne vloge so v rokah dam: Danilove, Kreisove, Ronovske ter gospodov Nučiča, Dragutinoviča, Danila in Toplaka.

Mesto venca na grob Neže Tavčarjeve, matere dr. Ivana Tavčarja, daroval je župan I. Hribar 50 K za ubožče vasi Poljane nad Škofjo Loko ter jih je poslal župnik Ramon všu, da jih po svojem preudarku razdeli.

Naša zanemarjena mladina in kranjska-oblaščna ji mačha. »Splošno slovensko žensko društvo« opozarja s. občinstvo iznova na predavanje g. sodnega tajnika Milčinskega o zanemarjeni mladini in o sredstvih v njeno rešitev. Predavanje se vrši jutri, v nedeljo v »Mestnem dom« ob 8. zvečer. Vstop je prost in vsakomur dovoljen.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznana, da so naročili slednje računske, oziroma gostilniške listke: Anton Pogačnik, Podnart; Jakob Zalaznik, Ljubljana; J. Traun, Glinice; gostilna pri Čonku, Ljubljana; restauracija pri »Lipi«, Ljubljana; Anton Gačnik, Rudolfovo; Alojzija Sever, Kostanjevica; Alojzij Pogačnik, gostilna pri »Štefanu«, Ljubljana; gostilna Blaž Mevželj, Mokronog; restauracija »Zupanova«, Ljubljana; Katinka Breznik, restauracija pri »Roži«, Ljubljana; Viktor Rohmann, Ljubljana; restauracija Kovač, Hudajužna, Gorisko; restauracija »Tratnik«, Ljubljana.

Simon Gregorčičev javno križnico in čitalnico v Vegovi ulicih št. 2 je obiskalo tekm pretekla tedna, t. j. od 16. – 22. novembra skupno 559 čitaljev. Povprečni obisk je znašal po 80 oseb na dan.

Škofov zavodi v Št. Vidu so menda že poplačani? Od prijateljske srami se nam piše: Tam po letu enkrat je bilo, da sem zapazil pri zadnjih vhodnih vratih v stolno cerkev precej velik nabirnik z napisom: »Za škofove zavode« in samoisto v nemškem jeziku. Sedaj je ta nabirnik ob tam izginil. To kaže, da škofov za svoje že poplačane zavode ne potrebuje več miladarov — ali pa je morda kakšna višja roka posegla tukaj vmes — kdo ve?

Slovenski keglaški klub v »Narodnem domu«. Piše se nam: »Cerkveni list »Slovenec« dela velikansko propagando pri vsaki tudi najmanjši prilikai za hotel »Union«, kjer se prirejajo razne »tingl-tangl« predstave in zborovanja — pri tem pa tudi po »klerikalno« šrkne na nasprotno stranko, sko le more, s tako le pripomemo: »Potem pa se je »Narodni dom« zavil v neprodirno temo — kakor po navadi itd. ... »Slovenec« poročevalo bi se moral osebno prepričati o živahnu življenju na keglašu »Nar. dom«, pa bi gotovo drugače sodil. — V zimskem času, skozi celih šest mesecov, je to, gotovo eno najlepših keglašč v Ljubljani vsak večer zelo mnogočasno. Tu se razvija kaj živahno gibanje in vrvenje; posebno se to opaža takrat, ako se komu posreči ugoden lučaj, da z njim podre »vseh devet!« Zadnji se je pripetilo, da je celo neka gospodična naredila z enim lučajem »vseh devet« in je bila razglašena za »kraljico!«

Skitalec. Nove dopisnice so prišle z včerajšnjim dnem v promet. Naslovna stran je razdeljena na dva dela, katerih eden se porabi lahko za dopisovanje, kakor je to uvedeno že pri razglednicah.

Pasji kontumac je razglašen čez ves sodni okraj Kamnik za nedoločen čas.

Zelenski žvezda Vipava-Poštarna. »Notranjec« se zavzema za železniško zvezdo Vipava-Poštarna in sicer naj bi se od Stanjela iz

gre k naprednjakom prosič podpore, ker je pri volitvah agitiral za Dekleva. Ko je novi župnik nastopil svojo službo, začeli so zopet pošiljati pisma polna zmerjanj. Da bi gosp. Možni zagrenili obstanek v Senožečah, pošiljali so mu v „Notranje“ falzificirane dopise v imenu napredne stranke senožeške in podlo napadali svojega dušnega pastirja. Njih namen se pa ni posrečil, ker je „Notranje“ bil toliko previden, da dotičnih dopisov ni priobčil. Tako je klerikalno lepočstvo! Duhovnika, ki ni slepo njih orodje, sovršajo do sroa in bi ga najrsi utopili v žlici vode. Potem pa hinačko trde, kako verni katoikičani da so!

Državni subvenciji. Občina Bojance pri Črnomlju je dobila za občinski vodovod 6400 K državne podpore, občina Kal pri Litiji pa v isti nomen 2848 K.

Upravní odbor, Zveze slovenských štajerských učiteljev in učiteljic. ima v nedeljo, dne 8. decembra svoj sestanek v Celju v prostorih tamošnje okoliške deške ljudske šole. Posamna društva izvolute dotele sigurno v smolu pravil določiti svoje delegate!

Klerikalna impertinenca. Na šoli v Novi cerkvi pri Celju imeli so tamošnji učenci, kakor se nam piše, dne 19. novembra izpoved. Ta dan pa je kot dan spomina na god rajne cesarice Elizabete po svoječasnom ukazu za vse šole — ferijalni dan! Šolsko vodstvo bi bilo torej moralo odločno ugovarjati taki odredi duhovenstva, a tega ni storilo. Nov nadučitelj v Novi cerkvi, gospod Hinko Karničnik, menda vendar še ni postal veren sluga tamošnjega kanonika in dekana dr. Gregorca? To bi bila pa že malo zgodnja prelevitev!

Celjske deželne bolnišnice upravitelj Smartschan je bil dne 20. novembra, kakor se nam poroča pri okr. sodišču v Celju obsojen na 10 dni zapora, odnosno na 100 kron globe. Ne bomo pisali nobene kritike, niti se dotaknili umazanosti, ki so ob tej obravnavi prišle na dan. Čakamo kar na to, kar dožene disciplinarna preiskava in kaj poreče k vsemu temu štajerski dež. odbor. Radovedni smo, bodeli še dalje zavzemal ta človek službo, ki mi mu že a priori ni šla. S kakimi sredstvi si jo je pridobil, o tem even-tualno — drugo pot.

Kaj je pri „Slovencu“ posebnost? To je povedalo v četrtek, ko je pisal med štajerskimi novicami: „Neko posebnost smo doživelj Celjani dne 20. t. m.; mil. g. opat Ogradi je namreč poročil našega pridnega in vsem priljubljenega cerkvenika g. Val. Koroša z gd. Nežiko Stelovnik.“ Kaj je pri tem posebnega, vedo seveda samo v „Slov.“ uredništvu. Zaupati jim je moral to pač njih celjski dopisnik!

Volitve v okrajni zastop brežiški bodo v kratkem. Kakor se poroča, boče biti dr. Benkovič, katerega ne mara mnogo slovenskih naprednih veleposestnikov za nobeno eno, celo predsednik tega okrajnega zastopa. V interesu narodne stvari naj se misli še pravočasno na pobiranje!

Zabodel je ruder Kamnik pri pretepu blizu slovenske cerkve v Celju posestnika Martina Kováča iz Ložnice z nožem v levo stran prsi. Nasilneža so zaprli.

Nova pošta. S 1. decembrom se ustanovi v Studencih pri Mariboru nova pošta

Kap je zadela Antona Rančigaja, župnika v St. Petru v Savinskem dolini. Bil je takoj mrtev.

Pri občinskih volitvah v Gradcu so v 3. razredu zmagali na celi črti socialnega demokratija. Krščanski socialisti so ostali za približno 1000 glasov v manjšini. Nemški nacionalci in naprednjaki si v „najbolj nemškem“ Gradcu niso niti upali postaviti kandidatov, ker so se bali blamaže!

Zlat kelih je ukradel neznan tat iz podružnice Sv. Magdalene pri Preboldu. Kelih je vreden 300 K.

Roparski napad. Pri Gornji Beli pri Celovcu so trije lopovi napadli nekega laškega akordanta in mu vzeli 15 000 K denarja in zlato uro. Tudi so ga težko telesno poškodovali.

Somišljeniki napredne stranke v Cerknem se niso udeležili tam kajšnjih občinskih volitev. Zakaj se volitev niso udeležili, ne vemo. Po „Soči“ soditi so imeli za to tehtne taktične razloge. Razume se, da so vsled tega na vsi črti zmagali klerikalci.

Vlom v trafiko v Gorici. V torki ponovi so tatoi vlomi v trafiku A n e M a u e r v Gorici in odnesli 235 K 95 v. v gotovini in zvezek poštovnih znakov. V trafiki so pušili kleše, na katerih je vtisnjena številka 64.

Naši ljudje v Ameriko — laški delavec pa k nam! Prijatelj nam piše: Akoravno najde marsikateri naš izseljenec v Ameriki ali kje drugje v

tujini svojo srečo in gotovo blagostanje, vendar je in ostane izseljevanje za naš maloštevilni narod velika opasnost bodisi v narodno-gospodarskem, bodisi v politično-narodnem oziru! Kajti dejstvo je, da dobivajo tuji, importirani delavci iz Italije dela in službe tam, kjer manjka naših domačih delavnih moči! In s tem zadoberiva tuji živelj najprej ugled in vpovštevanje, in s časom tudi imetje ter se naseljuje med nami! — Lani sem imel opraviti v „našem“ Trstu in sem pohotel po vzpenjači proti Opčinam k obelisku. Tam na vrhu so delali ravno shrambo za vodo, določeno za kolodvor na Opčinah. Ravno pred menoj sta tirala dva deška tri z zidarskim gradivom obtovorjene osle. Nagovorivši ju slovenski izvem, da sta laška podanika iz „Reggio di Calabria“ in da so vsi pri vodnjaku nastavljeni delavci iz Calabrie! — To daje mislitu na odpomoč!

Zopet demonstracije v Trstu. Snoči so imeli tržaški irredentovec shod, na katerem se je razpravljalo o vseučiliškem vprašanju. Po shodu je prišlo med irredentovci in socijalisti do spopada, ker so prvi demonstrirali za ital. vseučilišče. Hudega boja ni bilo, ker je policija stranki takoj razdrojila.

Vrat si je prerezel v Trstu 34letni Lovrenc C. z nekim skrivenim krivcem. K sreči so ga še pravodobno našli in oddali v bolnico. Umoriti se je hotel, ker ni imel kaj jesti.

Čehi v Opatiji. Piše se nam iz Opatije: V Opatiji se je v teku let naselilo lepo število Čehov, kateri so si tu po zmožnosti preskrbeli svoj obstanek. Če tudi oddaljeni od svoje domovine, delajo kakor mrvlje vedno v narodno korist in podpirajo domač hrvatsko stranko na vse načine in se bore bok ob bok za naše svete pravice. Zadnji čas so si ustanovili opatijski Čehi svoj krožek in 14 dni po ustanovitvi so dali tudi že zabavo na korist istrske družbe sv. Cirila in Metoda, pri kateri se je tudi nabrala lepa vsočica za isto svrhu. Tako Čehi, a mi Slovenci? Raztreseni smo in skoraj drug drugačne poznamo. Ne bi bil že zadnji čas, da tudi mi počnemo posnemati Čehov? V Opatiji je nastanjen in to še stalno nastanjeno čez 100 slovenskih rodbin. V poslenih je v Opatiji in Voloski najmanj čez 200 Slovencev. Če se pogleda v vipse šolske knjige, se vidi, da obiskuje hrvatske šole v Opatiji in Voloski okoli 200 slovenskih otrok. To vse kaže, da nas je Slovencev v Opatiji in Voloski več, kakor si pa kdo misli. In kaj smo? Nič, raztreseni kakor ovce brez pastirja. Posnemajmo naše brate Čehov in združimo se v falango, ki bo imponirala našim sovražnikom, a mi se bomo spoznavali drug drugačno. V kratkem se bo sklical sestanek vseh v Opatiji-Voloski in okolici bivajočih Slovencev, katerim se že danes poлага na srečo, da gotovo pridejo nanj.

Električna železnica Matulj-Velosko-Opatija-Ika-Lovran. Delo pri tej železnici gre h kraju in če bo ostalo vreme lepo, da se bo moglo delati, zvozila bo ta železnica že koncem meseca januarja 1908.

Kaj je sramota za 20. stoletje? Piše se nam: Sramota za 20. stoletje je, da celo liburniško obmorce nima niti ene bolnišnice in da morajo iti bolniki iz cele obale Istre v reško bolnišnico, katera pa že zdavnaj ne odgovarja niti za podgane. Poglejmo največ kraje obmorce Liburnije, na primer Opatijo, Volosko, z okolicom. Ta dva ali pravzaprav ta kraj, ker Volosko Opatija je danes že eno mesto, šteje dandanes brez gostov katerih pride vsako leto čez 50 000, toliko prebivalcev kakor vsako drugo manjše mesto, katero se more ponosati z modernimi ljudskimi zavodi. A Volosko-Opatija? Tu se troši milijone na mig in željo kakšnega od bogov kod privandranega krščenega žida, škofa za nepotrebeno cerkev in za še nepotrebnejša zavetišča brezdomovinov. Menihov ali kakšne druge baže takih lenuhov. Za javne prepotrebne zavode kakor bolnišnica pa ni denarja, ali pa se reče, naj jo zida občina. Občina Volosko Opatija bi že zdavnaj storila to plemenito delo, ali to stane denarja, katerega občina sama ne more skupaj spraviti, ker mora že tako za polepšanje kraja dosti trošiti. Mi smo pa mnenja, da je moglo dobiti milijone za zidanje v Opatiji čisto nepotreblne cerkve s mostom, moglo bi se dobiti tudi denarja za potrebno in prepotrebno bolnišnico. Zato se obračamo s prošnjo na naše državne poslancke, katerim so dobro znane naše okolnosti, kar se tiče bolnišnice, da vplivajo pri vladu, da čimprej začne resno misliti na potrebo javne bolnišnice za Opatijo.

Zveza električne železnice med Opatijo in Reko. Podjetnik Münz je že vložil prošnjo in predložil načrte za spojenje električne železnice Opatija-Reka, s katerim delom misli takoj pričeti, ko konča sedanjo progo iz Matulj do Lovrana. Škodil bo seveda, da se to uresniči, največ izvoščkom, kateri zaslužijo

lepe denarje ob slabem vremenu, ko parniki ne vozijo.

Cerkve je pogorela v Trčah na Hrvaškem. Zvonovi v zvoniku so se vsi stopili. Sodi se, da je kdo iz hudojih začpal bližnji pod, kjer je ogenj nastal.

2000 hrvatskih izseljencev se vrne prihodnji teden s parnikom „Pannonia“ iz Amerike, ker niso tam dobili nobenega dela.

Cenečne mese. V Budimpešti so v centralni tržnici znižali cene mesu in sicer pri onem za pečenje za 44 do 64 vin. pri kilogramu, pri onem za kuhanje pa za 40 do 52 v. Morda bi se izplačalo naročati meso iz Budimpešte?

Veliki ogenj je divjal v Kladnju pri Sarajevu v nedeljo zvečer. Gorelo je 14 trgovin. Škode je 80 000 krov. Zgoraj je tudi neki gostilničar, ki je šel po svoj denar v gorečo gostilno.

Odpust iz službe hrvatskih in slovenskih delavcev. Kakor je znano, je na Westfalskem v tamošnjih tovarnah in rudokopih zaposlenih mnogo hrvatskih in slovenskih delavcev. Radi umora, ki so ga izvršili neki hrvatski delavci v Durbuscu, se je na Westfalskem pričela živahnag agitacija, naj bi se vsi hrvatski delavci izpolili iz službe. Ta agitacija je vodila načrte, da se izvrši po svetu boljšega kruha. Odhajajo v tujino, da se za vselej odstoji domačim običajem in govorici. Dan za dnem hite za svojo srečo v daljni svet, v Ameriko, požirajo jih rudniki po Nemškem, in nebroj se jih razgubi po tujih mestih v tovarnah in različnih službah. V Gradeu je baje krog 30 tisoč Slovencev, največ razkropljenih po tovarnah in službah. Taka močna organizacija, kakor je v Trstu, tu seveda ni mogoča; manjka voditeljev in stil z domovino je vsled oddaljenosti preslab. Živi se naprej in naprej in majhen rokodelec in obrtnik postaneta Nemec in nelepo se blešči slovensko ime v nemški popačeni pisavi na tablicah. Za te sloje obstaja in skrbni katoliški izobraževalno društvo »Domovina«, ki bi moglo razviti živahnejše življenje. Cisto brezpomemben je dovrstek »katoliško«, ker se s tem odvrača mnogo delavstva, ki bi gotovo številne prihajalo v »Domovino« in k njenim prireditvam, tako pa se porazgubi pri soc. demokraciji. Zadnja veselica na Martinov večer je ravno pokazala, da je udeležba še povoljna in kako manjka tem slojem domačih slovenskih veselic. Tudi »Naprek« živi naprej svoje bolj tihov življenje, manjka mu dramila in vztrajnih mož voditeljev. Društvo, v katerega imajo vstop vsi Slovenci brez razločka, je slov. telovadno društvo »Sokol«. Društvo šteje krog 100 članov, seveda je izvršujočih mnogo manj, čemur je zlasti krivo to, da je telovadnica zelo od rok, daleč od sredine mesta. Na zadnjem občnem zboru »Sokola« so se izvolili trije odseki: agitačni, veselici in knjižnični odsek; kakšen namen imata agitačni in veselici, se razume samo po sebi, knjižnični pa naj poskrbi, da se ustanovi v kratkem v Gradeu javna ljudska knjižnica, oziroma več, kakor jih ustanavlja Prosveta — »Sokol« prirede v ta namen veliko narodno veselico, katere čisti dobiček bo namenjen za javno ljudsko knjižnico. Po možnosti darujejo tudi akad. društva za to sposobnih knjig iz svojih knjižnic. Ako se ta stvar dobro organizira, se stori večko za probuo in dramilo graških Slavencev. Ženska podr. sv. Cirila in Metoda pod novim odb. pridno deluje. V soboto, dne 16. je priredila z akademijo podružnico vred veselico, ki se je v materialjem, kakor moralnem obziru dobro obnesla. Odbor je skrbel, da se je občinstvo vsekakor zadovoljilo. V obeh igrah »Napoleonov samovar« in »Zaljubljeni gospod pa-pa« so se vloge dobro igrale zlasti »Drenovec in Baron Erazem Pajek. Tudi petju je sledilo dolgo ploskanje, zlasti je očaral solospev »Mornar« občinstvo. Pozneje se je zavrtel mladi svet v vespelinu plešu in se vrtel v pozno jutro. Želeti bi bilo, da bi graška društva večkrat prirejala take veselice, da se rojaki pobliže spoznajo in dramijo iz narodnega mrtvila in da pride denar v prid kolikor toliko narodni stvari — kako se človek razveljavlja s temi znanega obraza v tujini, kako bolj še dobre domače prireditve!

Dogovana identiteta. Pred kratkim smo poročali, da je mestna policija artovala nekega človeka, ki je bil sumljiv, da je v mestu in v Šiški z utihotapljejanjem izvršil po raznih hlevih več tatvin. Pri policiji je reklo, da se piše Ivan Vesenjak in da je rojen 1879 v Možgancih pri Ptaju, na katero ime je imel pri sebi tudi vojaško knjižnico. Deželno sodišče je pa sedaj dogralo, da je artovanec zaradi tatvine že petkrat predkazovan pekovski pomočnik Fran Čuš, roj. 1886 v Gajovcu, pristojen v Polonce v ptujskem okraju.

Aretovan je bil včeraj znani kroščenec Jurij Mihič rodom iz Gorenje v kočevskem okraju. Tudi Jožef Kulnig rodom iz Celovca, ki je hotel imeti podporo, je prišel pod kjuč. Obz zasleduje sodišče v policijski talmici.

Izbubila je neka gospodična denarnica, v kateri je imela okoli 20 krov denarja. — Neka druga gospo-

dična pa belo, otrečjo čepico, vredno 3 krone.

Pri „Črnem orlu“ je v nedeljo zvečer koncert na etre. Sošilnje virtuoze na citrah in gosilih N. Mayer. Vstop je prost.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 2 poslovodja mešane stroke, 2 knjigovodje in korespondenta, 8 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik specijalne stroke, 2 blagajnčarki večki obenem tudi prodaje, 6 prodajalk, 8 učencev. — Službe iščejo: 3 kontoristi, 4 knjigovodji, 3 potniki, 14 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov specijalne stroke, 4 pomočniki mafukturne stroke, 3 pomočniki železniške stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 18 kontoristinj, 2 blagajnčark, 6 prodajalk, 2 učenki. Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalcem proti majnji odškodini.

Slovenec v Gradeu. Leto je vidno napredovalo ter podal par ubranih komadov. Po dovršenem sporedu oglasil se je k besedi g. državnemu poslancu dr. Rybač, kateri nam je z živahni bojami občinstvo očratal boj Slovanstva v Primorju ter podvarjal, da Jadransko morje z vstrajnim in realnim delom zopet mora postati slovensko.

Slovenec v Gradeu. Leto je vidno napredovalo ter podal par ubranih komadov. Po dovršenem sporedu oglasil se je k besedi g. državnemu poslancu dr. Rybač, kateri nam je z živahni bojami občinstvo očratal boj Slovanstva v Primorju ter podvarjal, da Jadransko morje z vstrajnim in realnim delom zopet mora postati slovensko. Zahvaljuje se »Zvezdi« v imenu svojih kolegov na takoj uspešnem večeru ter pozivlja vse k skupnemu delu za narod. Upamo, da bodo na vedenju dejstva pregnala tudi onim Slovenec svoje predstodke proti »Zvezdi«, kateri so se dosedaj še njenih prireditv izogibali, ter da se tako »Zvezdi« tudi omogoči razsiriti svoje delovanje kot podporno društvo.

* **Drobne novice.** Zopet bom bav v Varšavi. V Varšavi se nadaljujejo nemiri med krojaškimi pomočniki. Včeraj je vrgel nekdo bombu v neko trgovino oblek. Pri tem je bil neki kupec ubit, lastnik trgovine in dva kupeca pa so bili hudo ranjeni. Atentatorju, Židu Goldsteinu, sta bili odtrgnani obe nogi. To je v teku zadnjega tedna že sedmi atentat z bombo.

— Državnozbornski mandat je odložil hrv

dr. Long najhujši Rooseveltov sovražnik ter se norčeje iz njegovih športnih uspehov, kjerkoli more. Ko je Roosevelt šel nedavno v Luisiano na lov na medvede, dražil ga je dr. Long, da ne zna razločevati volka od medveda. Sedaj se je Roosevelt vrnil z lova, a dr. Long nadaljuje s svojim zbadanjem, da se vsa Amerika smeje. Dr. Long piše: »Vi niste športman, gospodine Roosevelt, vaši smartnonevarni lovi na medvede so prosta sleparja. Sedit v luisianskih gozdih s 6 ali 7 pravimi loveci, s 70 psi, z dvema ranocelnikoma in celim krdehom fotografom in žurnalistov, ki morajo čudečemu se svetu takoj z mesta naznaniti vsako junaštvo. Pravi lovec bi šel v gozd brez vse te parade.«

* Vzroki ljubezni.

Goetheju je zaupal prijatelj, da se je zaljubil v lepo deklico, dasi nima posebno bistre razum. Goethe je odgovoril:

»Beži mi s takim ugibanjem. Saj nima ljubezen ničesar opraviti z razumom. Na mladem dekletu ljubimo vse druge reči kakor pa razum, namreč njen lepoto, mladostno nagajivost, zaupljivost, značajnost, njene napake, njene kaprice in kdo ve kaj še vse neizrekljivega; toda njenega razuma ne ljubimo. Njen razum čislamo, ako je sijajan, in s takim razumom more dekle v naših očeh nenačadno mnogo pridobiti. Tudi je morad razum dober, da nas trdneje privreže, ako že ljubimo, toda razum ni tisto, kar bi nas moglo pri dekletu vneti ter zbuditi našo strast.« — Wieland je s popolnim prepršanjem vzel za ženo dekle, ki ni imela ne lepote, ne duha. Bila je celo življenje tako skromna in boječa, da ni upala nikoli svojega moža tikati ali iti z njim v družbo ali na sprehod. In vendar je živel Wieland s to mamico prav — srečno. Večkrat je citiral latinski verz: »Quisquis amat ranam, ranam putat esse Dianam, Quisquis amat cervam, cervam putat esse Minervam. (Kdor ljubi žabo, smatra žabo za Minervo, kdor ljubi košuto, smatra košuto za Minervo). — Herder je rekpel: »Pametne ženske ne ljubijo nikoli lepoto na moškem; iz koketerije in nasprotstva dajejo celo prednost neznatnim, toda premetenim moškim.«

* Kurjene kočije. V Oseku je trgovec Josip Goldstein izumel aparat, ki se da z njim greti kočije. Svojo iznajdbo si je dal patentirati po vseh državah. Aparat se lahko spravi v vsak voz, funkcionalira izvrstno ob zelo neznatni porabi spirita, a vendar dela v kočiji najprijetnejšo toplost. S posebnim regulatorjem se more toplota v vozu po potrebi zvišati ali znižati. Aparat velja 180 K. Goldstein se sedaj pogaja z nekim budapestanskim konzorcijem, ki bi mu prisrkerbel sredstva za izdelovanje aparata na debelo.

* Odkod izvira strah pred mišmi?

Strah, ki ga imajo posebno ženske pred mišmi in podganami izvira na eni strani iz gnušev, ki jo povzročajo te živali same na sebi, na drugi strani pa iz vražarstva, čes, da so te živali v zvezi s hudičem in »černo smrtno«. Za časa »černe smrti«, tj. velike kuge v Evropi še seveda nihče slutil, da so podgane raznaševalke kužnih bacilov. Vkljub temu se je to slutilo instiktivno, menda vsele opazovanja, da so se pred kugo vsele pojavile ogromne množice podgan ali miši. Menihi iz Ulrihovega samostana pri Augsburgu so proučili prasiek iz zemlje, ki jo je namočila kri mučenika sv. Ulrika kot sredstvo proti podganam, t. j. kugli. Tudi Indom je podgana simbol smrti. Pobodno je z mišmi. Njihova slika je na starem grškem denaru pred sliko Apolona, ki se na ta način karakterizira za pošiljaljatelja kuge. V kristjanskih naukah o peku in hudiču je postala miš predpredoba kužnega hudiča. Rdeča miš, ki je glasom zapiskov čestokrat prileza iz ust umirajočih copernic, je igrala posebno veliko vlogo v letih splošne kuge.

* Kolonjski kardinal Fischer je prepovedal samostanom kopanje; samostani ne smejo imeti kopalne sobe, pa tudi drugi duhovniki ne. V nekem nuskem samostanu je ukazal napraviti med oltarjem in sedežem nun zgrinjalo, da ne vidijo nune mašujočega duhovnika in da ne pridejo v skušnje. Ali pozna predobro nusko življenje in delovanje, ali pa je posegel v svoji slepi strasti predaleč, vsekakor je to lepa sličica za 20. stoletje.

* Konec Barnuma.

Pariški časopisi poročajo, da se veliki cirkus Barnum razpusti. Do tega sklepa je prišla družba zato, ker je imela lansko leto 1 milijon frankov izgube. Ves ogromni inventar se razpusti, osobe pa odpusti. Ljudje nimajo več smisla za abnormalitete v naravi, in velikanom in pritlikavcem je potekla zlata doba. Seveda se bodo posamni čudeži iz tega cirkusa še nadalje razkazovali za denar, toda le v skromnih panoramah.

* Novodobni Metuzalem. V okraju Szaboles na Ogrskem je umrl te dni

gospodarski uradnik Hilel Weiss, star 124 let. Do zadnjega časa je bil še izredno trden in še pred sedmimi leti je jaljal konja čez drn in strn kot kak mladenič. Zadnji čas je jedel samo sladkor. Velikanski pogreb je tvojilo večinoma mnogobrojno sorodstvo vnučkov in pravnukov.

* Čudno maščevanje. Dne 29. m. m. se je v Filadelfiji 80letni starec John Carmichael obril po 47 letih. Leta 1860. se je namreč slovensko zaklel, da se ne brije več, dokler ne dosegne 80. leta, in sicer v znamnenju protesta, ker ni bil izvoljen v občinsku svet. Nikomur ni povedal poprej o nameravani spremembici, in ko se je vrnili obriv domov, ga žena v prvem trenotku niti spoznala ni. Zaradi tega se je znova zaklel, da se ne bo nikdar več brije.

* Mesto nad mestom. Mesto Mehika stoji na razvalinah nekdanjega acteškega glavnega mesta. Kjerkoli kopljejo za stavbišča ali kleti, naletijo na ostanke nekdanjega mesta. Kamni s čudnimi napisimi, dragocene reliktive. »Museo Nacional« je že prenapolnjen teh znamnenitih zbirk. To je orodje, o katerem si sedaj rod nit misli ne more, čemu je služilo.

* Koniec mednarodnega tatu. V prvem turinskem hotelu je stanoval več dni fino in elegantno oblecen gospod, ki se je v knjigo za tuje vpisal dr. Allemain iz Genove. Bil je zelo zabaven in v obedovalnici je kratkočasil posebno vse dame. Nedavno pa je zapazila neka dama, da ji je med zavavo dr. Allemain izvlekel zelo spremno denarnico ter je vtaknil v svoj žep. Gospa je zakričala, a ko je hotel pobegniti, zgrabila sta ga natakar in policaj. Tat pa je udaril policaja po obrazu, stekel k oknu ter skočil z drugega nadstropja. Obležal je z razbito glavo. V njegovih žepih so našli več denarnic in raznih dragocenosti, ki so bile pokradene gostom. Kdo je bil premeteni tat, se še ni doznan.

* Otroci se ženijo. Pred kratkim smo brali v clevelandskih časnikih:

»Kot poročenca se priporočata: Mamie Henry, 16 let stara in Ernest Bennett nekoliko starejši.« Minoli teden so pa spravili »zakonskega moža« v prisilno delavnico, »zakonsko ženo pa — v hišo.« K dobremu Pastirju.« Mladi zaljubljeni parček je dosegel ženitveno dovoljenje in sta se poročila. Nevestin oče je pa o tej ženitvi zvedel in jo tudi razveljavil, ker sta zaljubljence dosegla ženitveno dovoljenje brez da bi oče v to privolil. Iz hiše »K dobremu Pastirju«, kjer ji je manj prijalo, kakor na strani svojega ljubljenega Ernesta, pisarila je Mamie svojemu očetu tako lepa pisma in ga prosila, naj vendar privoli v zakon. In dobrski papa se je res dal omehčati. Nato se je kazensko postopanje proti Ernestu Bennettu ustawilo in sedaj je obhajal zaljubljeni parček svojo pravo poroko.

* Sedemkrat tekel okoli zemlje.

Neki pismonoša v Berolinu je obhajal nedavno 25letnico svojega službovanja. Ob tej priliki je preračunil nekdo, da prehodi pismonoša na leto okoli 11.000 kilometrov, v 25 letih torej 275.000 kilometrov. Ako se primerja s tem obseg zemlje, ki znaša na ekuatorju 40 tisoč kilometrov, se pride do zaključka, da je pismonoša obhodil zemljo sedemkrat. Ako se ozame v račun težo pisem, časnikov itd. z 20—25 kg, tedaj je znesel v hiše svojega službenega okraja 200.000 kg papirja.

* Prvi trgovski narod na svetu

nino Angleži, temuč Belgiji, ako se primerja vrednost trgovanja s številom prebivalstva. Na Angleškem, kjer je 43 milijonov prebivalstva, je znašala celokupna trgovina leta 1905. 22 milijard frankov. Nemčija s 60 milijoni prebivalcev je imela trgovinskega prometa 15 milijard, Francija z 39 milijoni prebivalcev je načrnila 8.75 milijard, a malta Belgija, ki ima le 7 milijonov prebivalcev, izkazuje trgovine že 7 milijard. Potem takem je Belgijec dvakrat podjetnejši v trgovini kakor pa kramarski Anglež.

* Nemška literatura cete.

Perzverna pravda Harden-Moltke je brž rodila najnovješo panogo nemške literature. Napovedana je že knjiga: »Wir vom dritten Geschlecht. Lebensbeschreibung eines Entarteten.« Ed. Goldbeck je izdal knjigo »Die Kammerillia«, dočim opozarja Bloch na svojo aktualno knjigo »Die Perversen. Protokoli literaturi so romani v 100 snopičih, kakor »Grofica beračica« nadalje.

* Koliko ljudi umrje vsak dan.

Na celiem svetu živi kakih 1500 milijonov ljudi. Ker se računi povprečno za človeško življenje 30 let, umrje v 30. letih 1500 mil. ljudi, tedaj vsako leto 50 mil., vsak dan 137.000, vsako uro 5700, vsako minuto 95, na vsaki dve sekundi pa 3 ljudje.

* Javne knjižnice in čitalnice na Nemškem.

V 40 mestih Nemčije z 11 milijoni prebivalcev je bilo koncem lanskega leta 75 javnih knjižnic in 28 javnih čitalnic. Zadnje leto so iz-

dala nemška mesta za knjižnice in čitalnice 576.024 mark, prostovoljnih prispevkov pa je prišlo 1.120.380 mark. Vse knjižnice so imele 806.623 knjig, izposodilo se je 5.427.037 knjig. V čitalnice je hodilo čitat 1.607.476 oseb.

* Posledice malovredne ženske.

V Italiji je živila od 1760 do začetka 19. stoletja ženska, ki se je celo življeno klatila po deželi, kradla in pisanec. Od nje izhaja 843 potomcev, in marljivemu preiskavanju statistov se je posrečilo dognati, kako je živilo 709 teh potomcev. Izmed teh je 106 nezakonskih otrok. 142 je bilo beročev, 64 jih je sklenilo življenje v ubožnicah, 151 v norišnicah, zaradi zločinstva jih je bilo obsojenih 76, med njimi 7 zaradi umora itd. Toliko zla prinese človeški družbi ena izprijena ženska.

* Tudi duše v vicah morajo čutiči splošno draginjo.

Sarajevo nadškofov Stadler je priobčil v svojem delu »Vrhbosna« okrožnico, v kateri naznana, da so se podražile maše združnice ter utemeljuje podražje, sledče: »Da se kolikor toliko pomaga siromašnici našega duhovništva« povsuje pristojbino za maše od 1 K 20 v na 2 K. Ako pa je maši naročen čas, potem velja maša do 8. ure zjutraj 3 kroni, od 8.—10. ure 5 K, po 10. uri pa 7 K. Tedaj 7 K za dobre četrt ure opravka. Niti vernim dušam draginja ne prizanata.

* Nagrade za — otroke.

Nadškoftski kapitelj vesoprimski je sklenil skrbeti za množenje madžarskega prebivalstva na ta način, da je razpisal nagrade za vsako rojeno dete. Na kapiteljskih posestvih je namreč uslužbenih mnogo rodbin. Vsak uslužbenec, ki ima več kot dva otroka, bo dobival od kapitelja po novem letu posebno nagrado. Po 3. otroku bo dobil 10 K, po 4. otroku 20 K, po 5. otroku 30 K itd. Razum tega dobe starši pri rojstvu vsakega otroka 15 kron. Seveda morajo biti otroci zakonski, sa »greh« ne plačati kapitelj nič, tudi tedaj ne, ako ga napravi kak član kapitla.

Književnost.

* Slovenski Trgovski Vestnik.

Št. 11. je izšla v izdatno pomnoženem obsegu in je vsa posvečena I. vseslovenskemu trgovskemu shodu, ki je bil v Ljubljani dne 20. oktobra. Vsebina te številke je naslednja: 1. Otvoritev shoda in pozdrav po I. podpredsedniku slov. trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 2. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 6. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 2. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 2. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 2. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 2. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 2. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 2. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 2. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 2. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lillegu. 2. O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu, zlasti slovenskem, poroča g. dr. Danilo Majaron. 3. O pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje, poroča g. dr. Henrik Tuma. 4. O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem, poroča g. Josip Smrtnik. 5. O slovenski trgovski izobrazbi in o višji trgovski šoli v Ljubljani, poroča g. Josip Ulčakar, ravnatelj v trgov. društva »Merkur« g. Alojziju Lille

kron, ki jih je manjkoval ob prvi skontracijski novem odboru, doplačali. Brez srača in brez vesti bi moral biti, kdor bi molčal ob takih razmerah. Nesramna laž je, kar trdi "Naša moč", da so se me socijalni demokratje poslušali, da sem nahajskala ljudi. Nahajskalo jih je to, da niso dobili zasljenih dividend, če bi pa ljudje vedeli, da še 1600 krov manjka, bi pa bil bržkone Gostinčar s svojimi prišteški frčal skozi vrata. Jaz lahko prisem, da z drugim nisem o konsumnih zadavah govorila kot z A. Čatarjem in Alojzijem Kocmurmjem, ki jih menda "Naša moč" ne smatra za soc. demokrate; z Ivanom Kocmurmjem, o katerem pravi ta listič, da je po meni veden, pa še nikdar nisem govorila. Čudno, vedno je vse pod mojim vodstvom! Dokler sem se za kršč. socialce fanatično borila, so mi pa ocitali, da dr. Kreka vodim. To so nedosegljivi mojstri v sumnjenju. Da je res to sovraštvo proti meni radi kons. društva, spričuje dejstvo, da so me po tistem usodnem občenem zboru gotove osebe povsod napadale. Pepa Eržen mi je pa prinesla sporčilo, da so vsi rekli, da bodo od stranke odstopili, če budem jaz zraven. Meni je bilo to prav, zato sem mirno odstopila, za plačilo sem bila pa posvarjena, naj ne grem na noben shod več, sicer bom tepena. Za to imam priče! Kaj takega so zmožni le ljudje te vrste. Potem so me začeli sumničiti, da v "Slov. Narod" dopisujem, da jih izdajam itd. Stokrat lahko pred živim Bogom prisem, da so te vrstice od moje strani prve za "Slov. Narod" in, da sem bila prvič v uredništvu Slov. Naroda", ko sem šla tja, da ne bom proti Gostinčarju pričala. O znanih 1000 gld. pa nisem jaz nikomur zato povedala, da bi prišlo v javnost in tudi sama jaz nisem tega vedela, kajti gospodje v uredništvu "Slov. Naroda" morajo potrditi, da so bili o tem pismeno obveščeni predno sem jaz to izjavila in so mi dotedni pismo tudi pokazali. (Opomba uređ.: Potrjuj-mo to v polnem obsegu.) K pričevanju sem bila pa prisiljena in sicer zato, ker so vedeli, kako so me zato, ker sem se potegovala za delavske pravice, izbacnili iz stranke. Zdaj pa rohne ljudje, ki se senčijo za krščanskim imenom name, ker sem pod prizego resnico govorila. Ni človeka, za koga bi po krievem prisegla bodisi kakšnegakoli imen! Nesramna laž je, da sem jaz z lažjo hajzirala o znanih 5000 kronah. Sama sem videla brzojako, v kateri je dr. Žitnik z Dunaja obveščal stavbno društvo, da je izposoval 5000 krov podpore društvu, pa sem o tem molčala. Ko se je pa začelo od druge strani govoriti o podpori tabač. delavstvu in so mi to tudi merodajne osebe potrdile, sem hotela biti na jasnom, zato sem pisala Gostinčarju, da naj to zadevo pojasni da se ljudem pove, če je neosnovano. On pa ni dal odgovora, ampak po cestu se je jezil, da me bo to tožil, in da imam jaz od teh 5000 krov 15% podpore, da pa nisem vredna njegovega odgovora, ne koščka papirja, pa da je škoda njegeve roke, da bi meni pisala itd. Kaj ne, lep prijatelj delavstva! Jaz pa izjavljam, da nimam niti solda cenejše kot bi jo najdražji stavbenik delal; samo ta razlika je, da bi bila v tem slučaju gotovo bolje narejena. Zato pa nimam vzroka prste oblikovati. Računi so vsakomu na razpolago, kdor ne veruje. Laž je torej, da bi se mi pripovedovalo z lepo in grdo o tej podpori, in izjavljam, da se danes ne vem, kje je tištih 5000 krov, ki trdi "Naša moč", da jih je vrlada dala. No, meni je vseeno, kdo jih je dal, bolj važno se mi zdi vedeti, kje so, ker imam pač pravico vedeti. Nikdar še nisem mislila, da sta jih dr. Krek in dr. Janežič požrli v tudi nisem še nikdar od tega kaj zahtevala, ampak sem samo vprašala; vprašati se sme pa še kako višo osebo kot je Gostinčar, ki je bil — naš uslužbenec. Čemu mu je bilo treba besneti; če ima mirno vest, se mu ni treba nič batiti. Jaz se pa nikogar ne bojim. Plačam vsakemu pošteno tudi kar v konsumnem društvu popijem in nikdar ne čakam, da mi kdo pod mizo denar stisne, kot se je zgodilo — ob času, ko je bila Majeskijeva v Ljubljani — osebi, ki pri "Naši moči" zvonec nosi, kar je šlo na račun podpornega društva, kakor sta mi dva odbornika zatrjevala. Kdor pa dokaže, da me je kdaj pijoči v konsumu videl, mu odštejem 100 K na roko. Abstinencija je le tistim potrebnia, ki so vsak dan škaf rabili za pijočo, ki so je preveč popili. Izjavljam tudi, da ne dopisujem v "Tab. delavca" niti dajem zanj informacije, res je le, da sem poslala objektivno poročilo izpred sodišča o aferi Gostinčar-Novak a so me zanje zahvalili, češ, da sami več vedo kot jaz. Odkrito povem, da sem resnično v tem času, kar me "krščanska ljubzen" napada, precej novega izvedela, torej ni treba, da bi jaz komu kaj pripovedovala. Sicer pa te ljudi le osebni napadi, sumnjenja in psovke

vzdržujejo; saj so si tudi med seboj v vednem boju za prvenstvo, le samo za korak je treba napredovati v stranki pa ni nič novega, da dobi dotična oseba od glavnega sotrudnika "Naša moč" poklon: "Škilast hudič!" "Prokleta afna!" itd. Na občitovanju "Naša moč", da me vodi sama zavist do Gostinčarja, ker je Gostinčar poslane, izjavljam mirnega srača, da nimam prav nobenega vzroka Gostinčarja zavidi in da samo iskreno obžalujem njegove voliloe, da v svoji sredi niso našli poštenega človeka za poslanca. Končno izjavljam, da zahtevam, da me te vrste ljudje v miru pusti, ter da bom vsakogar, ki me bo kakorkoli napadal, tožila pri c. kr. okrajnem sodišču.

Josipa Srakar.

Razširjeno domače zdravje. Vedno večja povpraševanja po "Moll-oven francoskem zgangu in soli" dokazujo upravni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utresajoče, dobro znano antirematično mazilo. V steklenicah po K 190. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, znamovan z varnostno znakom in podpisom. 4 16-16

Knjigajoči naj bero in se at o THY-MOMEL SCILLAE, prekušen izdelek, ki ga zdravnik vedički zapisuje.

Premočna odvajila so kakor znano škodljiva. Rabite zatorej brez motečih postranskih učinkov neopazno milo odvajajoče sredstvo, ki tudi prebave ne pušča znamer, ampak jo pospešuje in jači — namreč dr. Rose balzam za želodec iz lekarice B. Fragner, c. kr. dvorni dobavitelj. Dobiva se tudi po tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat. b

Novo moč

daje Scottova emulzija, če ne pomagajo vsi drugi pomočki. Vedno je nevarno, poizkusati z dvomljivimi izdelki, če je v nevarnosti življenje in če gre za

slabosti

kakršne opažamo pri prebolelih ali pa zaradi malokrvnosti, pljučnih bolezni ali prehudega napora. Kdor je pamet, poseče takoj po pomočku, ki se je v številnih slučajih vseh vrst slabosti izkazal uspešen in zanesljiv, in ta pomoček se zove Scottova emulzija.

Izvirna steklenica
2 K 50 vlnz.
Naprodaj po vseh lekarnicah.

Pristna samo s to znamko — ribičem — kot jambosten znakom Scottovega ravnanja!

Skoro vsak tretji človek je v našem drvečem času, ko je pogostoma tako težko dobivati potrebni zasluzek, bolan ali na živčih, želodeci ali na srcu; muči ga malokrvnost, slabost, ali pa nima spanja. Kjer že nastopajo taki bolezenski pojavi, jih ni treba še izsviati s tem, da se vsak in večkrat uživa zrnata kava, ki ni koristna zdravju, kakor so se izjavili najodločnejši zdravniki in učenjaki. Ravno v družini, kjer naj se vsem položi temelj za zdravje, naj bi se torej nikakor več ne pila zrnata kava nepomešana. Kot najboljša primis zrnati kavi se je Kathreinerjeva Kneippova sladka kava izvrsto obnesla povsod in že mnogo let. Otrokom, bolnikom in takim, ki okrevojajo, naj se ne bi dajala nobena drugačna kavna pijača nego čista Kathreinerjeva kava, ki ima sprič posebnega načina svojega proizvajanja sama voju in okus zrnate kave. Samo treba je paziti na to, da se pri nakupovanju tudi res dobiva pristna Kathreinerjeva kava v zaprtih izvirnih zavojih.

Oblastno varovane! Vsako ponarsjanje kaznivo! Edino pristno je Thierryjev balzam z zeleno varstveno znamko z nro. 12 majhnih ali 6 dvojnatis steklenicami ali velika specjalna steklenica s patentnim zaklopkom K 6—.

Thierryjev fotofiksni mazilo za vse, še tako stare kavne, poškodbe itd. 2 lončka K 3 60. Posilja se samo po poštnem ali denar naprej. Tu dve domači zdravili ste kot naprodaji splošno znani in starostlavni.

Naslavila naj se na lekarnarja A. Thierry v Pregradi pri Rogaski Slatin. Zaloge po skorovske lekarni Knjižnicah s tisoči izvirnih avstrijskih pism zastojni in poštne prosto.

Zahtevajte ilustrovani cenik gasolinovih svetilk podjetja za žarnice „Ideal“ DUNAJ, VI. Wallgasse 34. Hugo Pollak Cena, lepa svetloba brez nevarnosti; vsaka svetlica se lahko rabi zase; niz instalacije popolno nadomestilo za plinove luč. Za plinove in električne lantence lastnega izdelka posebni katalogi. 3551 I

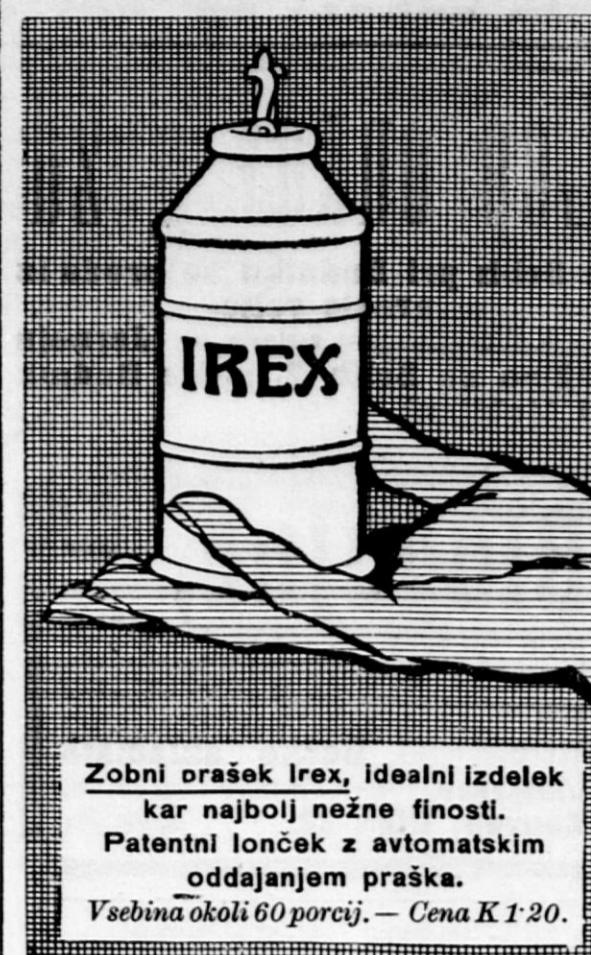
Po vseh kulturnih državah re-gistrirana za sračo ovratniko in manšete

Na drobno ne prodava.

LEVCOVA ZNAMKA

M-Joss & Löwenstein

In kr. dvorna dobavitelja PRACA

Proti zobobolu in gnilobi zob

Izborne deluje dobro znana antisepetična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

z steklenico z navedom in K.

Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarjni v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljše sredstvo zoper zobobolu, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je nepriskriveno pripomemb proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtoplje pripomorem. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vode.

Dovolir, da to vam oznamite, ker je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.

Metlika, 24. aprila 1905.

Dež. lekarna Mil. Leusteka

v Ljubljani; Resljova cesta št. 1

č. 18 novoizgrajene Fran Jožetovega

č. 18-47

Darila.

Upravnemu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Marica Perhavc, učiteljica v Skočjanu 10/5 K, nabrala ob prilikl zborovanja "Pedagoškega društva" v Skočjanu darovali učitelji — G. Ant Novak, c. kr. sod. kanc v Senožečah K 6, nabral v prijetni družbi v gospodinji župana "Žnidarsiča" v Ložu. — G. Kristina Demšar v Smartnem pri Litiji K 5, nabrala na godovanju "Bobnovčanove name". — S. Čitalnica v II. B strici 24 K, mesto venci na krsto umrlega člana in podpornika g. Antona Tomšiča. — G. Pepica Majzeljeva iz Bele cerkve K 602, darovali Novomeški izletniki. — G. Just Lokar v Ajdovščini 40 K, nabrala na svatvi gospicke Hmelak z gosp. Kristom Pertotom, veselo omizje — G. Marija Werli v Cerknici K 60 z nabiralne mukse v "kažotu". — Pri odhodnici zvestega gosta Bergantove gostilne v Trovem v Ljubljani zbrani naprednjaki K 606. — Skupaj 104:43. — Srčna hvala!

Za učiteljski konvikt: Gosp. Marica Perhavc, učiteljica v Skočjanu 10/5 K, nabrala ob prilikl zborovanja "Pedagoškega društva" v Skočjanu darovali učitelji. — Srednja vrednost 100 K.

Srednja vrednost 100 K.

Nespremenjeno.

Slovenci in Slovenke! Ne zabilte družbe sv. Cirila in Metoda!

Umrl so v Ljubljani.

Dne 20. novembra: Jakob Planck, delavec,

45 let, Dolenjska cesta 2, pljučni edem.

Dne 20. novembra: Marija Vanda Vekjet

imetička kinematografa blizu, 3 mes., Selenbur-

gove ulice d.

V deželnici bolnici:

Dne 20. novembra: Tomaž Miklič, dinsar

67 let valed raka. — Ivan Sterle, mestni ubogi

79 let ostarclost.

Ljubljanska

"Kreditna banka v Ljubljani".

Uradni kurz dun. borse 25. novembra 1907.

Maločni posloji.

Dinar Bišo

100% menjna renta

96 80 96

97 25 97 45

96 05 96 21

119 60 119 80

98 15 98 35

109 50 109 70

97 75 98 15

104 10 110 60

98 90 101 86

97 46 98 45

94 76 95 25

94 85 95 35

99 — 99 50

101 20 102 20

97 — 98 —

96 75 97 75

98 50 99 10

98 50 99 50

99 60 100 —

98 75 99 75

289 7 291 75

98 50 99 50

Brezna

izvante od 1. 1900%

147 — 149 —

551 — 555 —

397 65 142

Izgubil se je

včeraj popoldan majhen črni jazbečar z rjavimi nogami, z novim rdečim ovratnikom in znamko Sp. Šiška št. 60. Pes čuje na ime „Valdi“. 3949—1
Kdor ga dobi, naj ga blagovoli izročiti proti nagradi pri gospes Rudesch v Koslerjevem gradu.

Sveže salame

Znamka Herz s sidrom.
napravljene posebno čisto iz najboljšega preštevega mesa se že dobivajo po skorih vseh delikatesah, špecijskih, šarkuterijskih in trgovinah s sirom. Na vsaki salami svinčena 6 pločna z registrirano znamko. 3861

Hermana Herzu sin. Budapest.

Dva

Mizarska pomočnica

se sprejmeta

pri V. Jerančiču v Ljubljani na Karlovski cesti 8. 3943

Pozor!

Slavno občinstvo vladno vabim na domače klobase krvave, jetrne in riževe.

Marko Nessman

gostilničar na židovski stazi št. 4.

Mlajša gospodica

lepe zunanjosti se takoj sprejme za

blagajničarko

v veliki modni trgovini pod zelo ugodnimi pogoji.

Ponudbe pod „R. R. 66“ na uprav. „Slov. Naroda“. 3945—1

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3 pod „Narodno kavarno“.

Od 24. novembra do 30. novembra 1907.

Cesarški manevri na Koroškem leta 1907.

Prav zanimivo.

Pozor! Pozor!

Prav dober zaslužek in premoženje si labko pridobije tisti posestniki, ki imajo na svojem posestvu

rdečo trdo rudo

ali pa

bele barve rudo

ki jo potrebujem na leto do tisoč vagonov. — Vzorce sprejemam po pošti samo do 15. grudna t. l. in za preiskavo ne računam nič. — Ako mi bo tvarina ugajala, se pripeljem k sklepjanju pogodbe s seboj k dotednemu posestniku.

Naslov: MIHA ROSMAN, Kamnik, Velike ulice. 3947

Prodaja dveh posestev.

Izmed šestih posestev R. Wiesera, ki so bila meseca oktobra na dražbi prodana, sta naprodaj po zelo ugodnih pogojih še dve posestvi in sicer:

1. V Hočah ob državni cesti, poleg župne cerkve, blizu železniške postaje, uro boda od Maribora, enonadstropna, dobro obranjena in prenovljena hiša v pritliju z 1 veliko in 3 manjšimi sobami in veliko kuhinjo, v kateri se nahaja tudi velika pekovska peč, v I. nadstropju z 2 večjima sobama in 2 manjšima sobama in kuhinjo s štedilnikom. Poleg glavnega poslopja se nahaja poslopje z žganjarko, ki zdaj ni v obratu in preceščen kos vrta. V hiši je gostilna, lastnik hiše pa ni imel nikakršne koncesije. Hiša je pripravna za vsako obrt in tudi za trgovino ter se obrestuje absolutno dobro.

2. Pol ure hoda od Hoč v Pivoli ob vznožju Pohorja manjše posestvo, obsegajoče blizu 7 oralov zemlje, sadenosnika, pašnika, njive, izabelinjih brajd in vinograda (star nasad), ter obširnega dobro obranjene poslopja, deloma zidano, deloma leseno, 1 lepa gospodska soba s kuhinjo in posebnim vhodom, na drugi strani stanovanje za viničarje, 2 sobi 2 kleti, stiskalnica, hlevi, šedenj, na zelo lepi legi.

Cena poslopja v Hočah je okoli 16.000 kron, posestva v Pivoli pa okoli 6000 kron in se lahko takoj prevzame.

Podrobnejša obvestila v Celju v uredništvu „Narednega lista“ ali v Mariboru pri g. dr. Florjanu Kukovcu, Wildenrainergasse št. 14.

„Ottoman“ papir za cigarete
in cigaretne stročnice se hvalijo same,
reklame zanje ni treba.

II 895—5

I. najpopolnejši Cinématograph-théâtre-français

(v blošem „Katoliškem domu“) Turški trg št. 1 v I. nadstropju, velika dvorana.
Vsake sredo in soboto 8 nov spored. 3926

Predstave: ob delavnikih, in sicer ob pondeljkih, torkih, sredah in petkih samo po ena predstava ob 1/2, ur. zvečer; ob nedeljah in praznikih ob 3., 1/2, 5., 6. in ob 1/2, ur. Vsak četrtek in soboto zni žane cene za djetke in otroke.

Hermana Herzu sin. Budapest.

Dva

Mizarska pomočnica

se sprejmeta

pri V. Jerančiču v Ljubljani na Karlovski cesti 8. 3943

Pozor!

Slavno občinstvo vladno vabim na domače klobase krvave, jetrne in riževe.

Marko Nessman

gostilničar na židovski stazi št. 4.

Mlajša gospodica

lepe zunanjosti se takoj sprejme za

blagajničarko

v veliki modni trgovini pod zelo ugodnimi pogoji.

Ponudbe pod „R. R. 66“ na uprav. „Slov. Naroda“. 3945—1

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3 pod „Narodno kavarno“.

Od 24. novembra do 30. novembra 1907.

Cesarški manevri na Koroškem leta 1907.

Prav zanimivo.

Pozor! Pozor!

Prav dober zaslužek in premoženje si labko pridobije tisti posestniki, ki imajo na svojem posestvu

rdečo trdo rudo

ali pa

bele barve rudo

ki jo potrebujem na leto do tisoč vagonov. — Vzorce sprejemam po pošti samo do 15. grudna t. l. in za preiskavo ne računam nič. — Ako mi bo tvarina ugajala, se pripeljem k sklepjanju pogodbe s seboj k dotednemu posestniku.

Naslov: MIHA ROSMAN, Kamnik, Velike ulice. 3947

Epilepsijska.

dor trpi na padavici, krčih in drugih živčih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zetonj in poštne prosto raspločilja
priv. Schwanen-Apotheke

Frankfurt a. M. 3098 11

Drehe, suhe gobe, kumno, oves

ter sploh vse deželne pridelke kupuje Anton Kolenc v Celju. 647 43

Mesečna soba

lepo opravljena, s posebnim vhodom, se takoj odda na cesti Staré pravde št. 3 v I. nadstr. nasproti Elizabetne otroške bolnice. 3942

Posestvo

na Blejski Dobravi, parcela št. 688, pripravno za letovišče, se takoj proda.

Dopisi pod „Stev. 12“ Javornik, Gorenjsko, poste restante. 3943—1

Proda se takoj

na ugodnem prostoru lepo urejena delikatesna trgovina

Država

lepa, suha, meter dolga

ima naprodaj

Anton Keršič

v Rakitni, pošta Borovnica.

Novi obrtni red

v slovenskem jeziku

je naprodaj v...

Narodni knjigarni

o o o Novi o o o

Kašljajočim otrokom i odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLÆ

kot pomoček, ki razkrja in odločuje ales, ublažuje duščeti kaselj in pomirjuje sopilne težkoče ter odstranjuje njih pogostost. — Že na stotine zdravnikov se je izreklo o presestljivo točnem uspehu Thymomelu scillæ pri duščetem kašju in drugih vrstah oslovnega kašja.

Priv. Prost. vprašajte zdravnika.

Steklenica 2-20 Z, po pošti franko, če se pošte denar naprej 2-20 Z, 3 stek., če se pošte denar naprej 7 Z, 10 steklenic, če se pošte denar naprej 20 Z.

Izdelovanje in glavna zaloge

B. FRAGNERJEVA LEKARNA

8477 c. in kr. dvorni dobavitelj.

Praga III., štev. 903.

Dobiva se po skorih vseh lekarneh.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in varstveno znamko.

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

Preselitev obrta.

Vsem svojim cenj. gg. naročnikom vladno nasnanjam, da sem se

preselil s Tržaške ceste

na Marije Terezije cesto št. 6

ter tu na novo otvoril in povečal svojo krajsko delavnico.

Priporočam se za izgotavljanje moških civilnih oblik, kakor

tudi vsem gg. častnikom in enotnim prostovoljcem v izvajanje uniform

po najnovejšem kraju in najnižjih cenah.

Z velespostovanjem

3911—1

Lep bukov gozd

na Selih pri Rudniku se preda iz proste roke.

Kupci naj se zglate pri Jermelu Možina na Selih 2, pošta Rudnik pri Ljubljani. 3924

Blagajne,

varne proti požaru in vlotu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško pohištvo za pisarnice ceneje nego kjer koli. — Bočko skladiste blagajna, delničarsko društvo, Zagreb, Ilica 22. 3424—21

Uradno dovoljena

za 15 let obstoja

najstarejša ljubljanska

osredovalnica stanovanj in služet

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 3929

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor privatno, trgovinsko in gostilniško

osoblje za Ljubljano in zunaj.

Potnina takoj.

Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znakom za odgovor.

Drva

lepa, suha, meter dolga

ima naprodaj

Anton Keršič

v Rakitni, pošta Bor

Pismene znamke. Nabiralcem pošiljam na željo izbere sa no zajamčeno brezihnih pismenih znamk s 50-70% popusta pod vsemi katalogi. A. Weiss, Dunaj, 1. Adlergasse 8. (podružnica v Londonu) Nakup.

Volnate odeje

za ženske, gladka K 1:20, pisana K 1:40, ponuja 5 kg poštne zavoj, ki obsega pol ducata, po povzetju franko

Gustav Weissenstein 879
v Bystrém na Českem.

Käthe voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v doseg čarobnih prsi. **Käthe voda za prsi** se rabi samo zuhanje. Zajamčeno neškodljivo. Steklenco po 3, 5 in 8 krov poštne proste. Diskretno pošilja po povzetju. Räthe Menzel na Dunaju XVIII Schulgasse 3, I. nadstr. 11.

Jodella (Lahusenovo ribje olje).

Majboljše, najuspenejše, najpričujljivejše ribje olje. Tvorji kri, obnavlja sokove, pospešuje tek, povzdigne v kratkem času telesne moći. Priporočeni je zlasti malokrvnim, slabotnim odraslim, rabičikom (angleška bolezen), škrofizmom, pri razvitku in učenju zastalim slabotnim otrokom. Cena: krov 3:50 in 7. Zdravljenje se lahko prične kadarkoli, ker je olje vedno sveže.

Edini izdelovalec:
lekarnar Vilj. Lahusen, Bremen.

Da se varujete ponaredo, pazite na ime „Jodella“. Vse druge izdelke za vračanje kot neprijetne.

V zalogi v vseh lekarnah v Ljubljani in okolici. 347-8

Glasovita moderno urejena tvornica

G. Skrbic

v Zagrebu, Illica štev. 40

priporoča svoje na glasu solidne in cene 38

žaluzije

lesene in platnene rolete, lesene in železne kapice za okna in prodajalnice in prosi, da čim več pozornosti poklonite tej solidni tvornici.

Cenovniki in proračuni na zahtevo zastonj.

Za svoj parni in umetni mljin ter posestvo iščem iz obiteljskih ozirov sodelujočega kompanjona

s primernim kapitalom.

Bil bi naj očenjen, vsaj nekoliko trgovsko naobražen, po mogočnosti več munske stroke ter bi naj prevezel vodstvo in nadzorstvo podjetja, oskrbovanje posestva in gospodarstva.

Eventualno podjetje tudi prodam.

Ponudbe na: Jakob Zadravec, posestnik paromilna v Sred Šču na Stajerskem.

3906 2

Risarji in slikarji: dobé vse potrebščine

Narodni knjigarni

zdrženi s trgovino s pisalnimi, risalnimi in slikarskimi potrebščinami

Jurčev trg št. 3.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI 47

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

← →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

→ →

Močnega vajenca

iz poštene hiše, sprejmojo Jagrovi dediči, mesarua. 3918-2

Za tukajšnjo trgovino
se išče 3896-3
priden hlapec.

Taki, kateri je že doslej služil v kak trgovini, ima prednost.
Kje, pove iz prijaznosti upravništvo "Slovenskega Naroda".

Svetovno varstvo žensk.

Razpošiljalnica, Dunaj, XVIII, Schulgasse 3, 1 nadst., 11. 3853 2

Razglas.

"Kmetska hranilnica in posojilnica" v Senožečah reg. zadruge z neom. zavezo sklene na dan 1. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne v svojo pisarno

Izredni občni zbor

Dnevni red: Izprememba pravil.

Ako ta občni zbor ni sklepčen, se vrši uro pozneje drugi izredni občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število zastopanih deležev.

Senožeče, dne 20. novembra 1907.

Načelstvo.

Zaradi resnično velikanske zaloge nakupna

3873-6

prilika v Angleškem skladišču oblek v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

za: damske jopice, paletote, plaščke, kožuhovinaste jopice in koljerje pa tudi moške oblike, ranglance, plaščke, zimske suknje, kožušne sako izhodne in popotne kožuhe.

Največja izbira dokladi in deške konšekcije.

Silno znižane cene!
O. Bernatovič.

Razglas.

Mestno županstvo razpisuje službo

občinskega tajnika

z letno plačo 1800 krov ter tremi petletnicami po 200 krov.

Po zadovoljivem enoletnem začasnom službovanju se potrdi tajnik stalno v službi.

Službo bo nastopiti najkasneje 1. januarja 1908. 3944-1 Slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni prosilci naj vlože z dokazili usposobljenosti in izpričevali dosedanjega službovanja opredljene prošoje

do 15. decembra letos

podpisanemu županstvu.

V Rudolfovem, dne 21. novembra 1907.

S. pl. Sladovič
mestni župan.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Dohod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.

7-07 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

9-05 predpolno. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

11-40 predpolno. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

7-25 zvečer. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

10-40 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebni vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Osebni vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebni vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebni vlak v Kamnik. (Sam ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjem evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Vodovodi

Kanalizacije, kopališke naprave

Projekti in izvršite pri domaći
specialni tvrdki
(tehn. zvez. mnenja ob poveritvi
gradbe zastoni).

Inženir - hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ulice štev. 4. Brzjavci: Lachnik-Ljubljana.

3664-8

Podružnica u Splitu.

„Ljubljanska kreditna banka u Ljubljani“

Podružnica u Celovcu.

Del. glavnica K 2.000.000.

Stritarjeve ulice št. 2. Rezervni fond K 200.000.

priprava k žrebanju due 1. decembra:

Promese na državne srečke iz leta 1864 cele à K 20 —

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od due vloge do due vzdiha po 4½%.

vloge na tek či račun proti tridesetdnevni odpovedi po 5%.

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

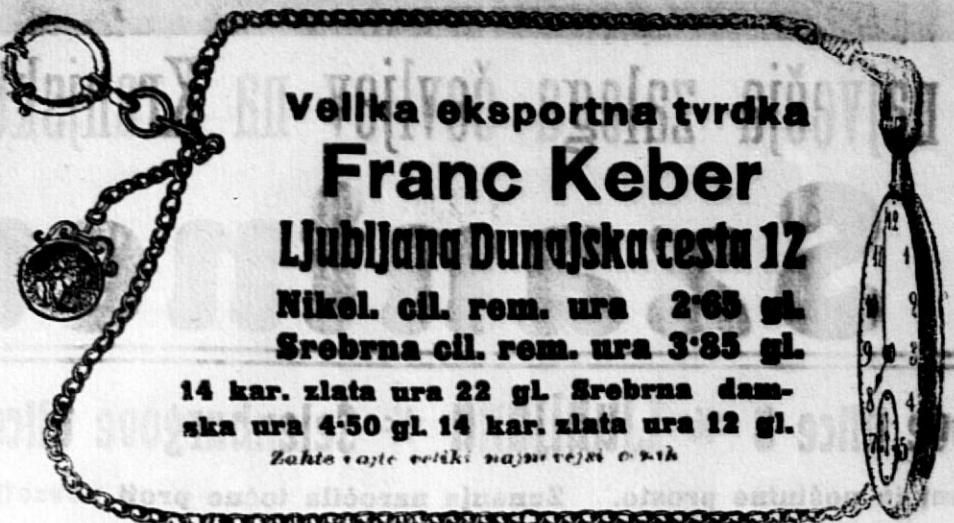
12-135

12-135

12-135

12-135

12-135

Velika eksportna tvrdka

Franc Keber

Ljubljana Dunajska cesta 12

Nikel. cil. rem. ura 2:65 gr.
Srebrna cil. rem. ura 3:85 gr.

14 kar. zlata ura 22 gr. Srebrna dam-
ska ura 4:50 gr. 14 kar. zlata ura 12 gr.

Zahto vajte veliki največji omak

232-46

Mestna hranilnica v Novem mestu

naznanja slavnemu občinstvu, da boda vsled sklepa uprav-
nega odbora od 12. novembra t. l.

obrestovala vloge po $4\frac{1}{2}$ odstotkov.

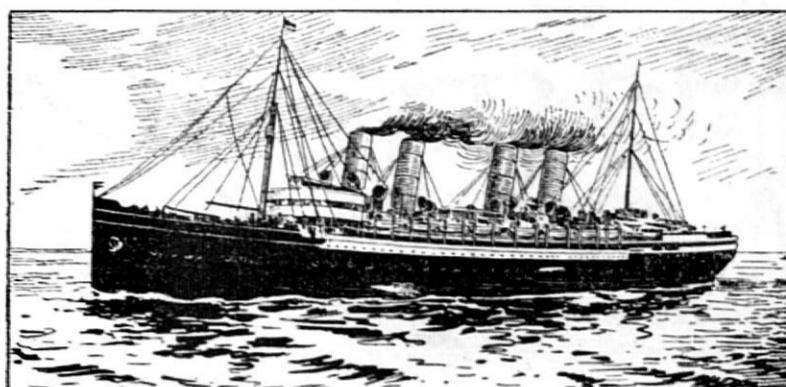
Naspr. tuo pa bo računala za **hipotečna posojila**
5 $\frac{1}{2}$ odstotkov in za **menice 7** odstotkov, in to, dokler
se razmere na svetovnem denarnem trgu ne predragičijo.

Mestna hranilnica v Novem mestu, dne 14. nov. 1907.

Ravnateljstvo.

3864-2

Na cenejsa voznja v Ameriko.

E. Kristan

oblastv. koncesijo-
nirana potovalna
pisarna

za 21-45

Ameriko

v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41.

Avizo.

Glasom razglaša e. in kr. državnega vojnega ministrstva od 31. oktobra 1907, oddelk 13, št 1731, namernata ministerstvo potrebo e in kr. vojske v gotovih vrstah in materijalih iz usnja (kože) za čas od 1. januarja 1909 do konca leta 1915 zagotoviti potom

javne konkurence

in se zategadelj vabijo dobave zmožne, solidne firme za izdelovanje usnja, ki se morajo združiti v konzorcije, na udeležbo pri tej konkurenki.

Približna letna denarna vrednost dobave znača 1.770.000 kron pri konzorciju za monturno zalogo št. 1 v Brnu, — 2.640.000 kron za monturno zalogo št. 2 v Buda Pešti in po 1.180.000 kron za monturno zalogo št. 3 v Göstingu pri Gradeu in št. 4 na Dunaju (Kaiser-Ebersdorf).

Določeni del te potrebščine se prepusta v dobavo zadrugam malih obrtnikov.

Konfekcjoniranje vrst je izvršiti po konzorcijah v zavodih za konfekcijo usnja, ki so v monturnih zalogah v Brnu, Buda Pešti in Göstingu, oziroma konfekcijskem zavodu, ki ga je ustanoviti konzorciju za monturno zalogo št. 4 na Dunaju.

Zdražiteljem je položiti blagovno varčino kakih 730.000 kron za brnski, 890.000 kron za budapeštanski in po 480.000 kron za konzorcij v Göstingu in za dunajski konzorcij.

Pismene ponudbo morajo dospeti do 1. februarja 1908 pri navedenem ministrstvu in mora vsak konzorcij, ki stavi ponudbo, položiti vadui, ki je določen na 88.000 kron za konzorcij za monturno zalogo št. 1, 103.000 kron za konzorcij za monturno zalogo št. 2, in po 50.000 kron za konzorcij za monturno zalogo št. 3 in 4.

Natanko pogoj se nabajajo v gori navedenem razglasu, ki je bil objavljen v polnem obsegu v uradoem listu k „Wiener Zeitung“ ter v listu „Lainacher Zeitung“ z due 21. novembra 1907.

Ta razglas, kakor tudi pripadajoči pogodbni načrt in obrazec je na vpogled tudi pri intendanceh vojaških teritorialnih poveljstev, pri višje označenih monturnih zalogah ter pri trgovskih in obrtniških zbornicah. Posamezne odlike pogodbenega načrta in obrazca za ponubne lahko dobe stranke, ki se potegujejo za dohavo pri monturni zalogi št. 1 v Brnu iz sicer stane pogodbeni načrt 1 krona in ponudbeni obrazec 10 vinarjev.

V Ljubljani, dne 23. novembra 1907.

C. in kr. Intendance 3. kora.

L. Schiffer
Ljubljana, Dovozna cesta 4
priporoča
prima trboveljski kosovni in orehovni
— premog —
kakor tudi
lepa suha bukova in mehka
— drva —
v polenih ali nasekana v vsaki množini.

8874-3

AVGUST REPIĆ

sodar 47
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem
izdeluje prodaja in popravja
vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

so priporoča trgovina s suknjenim,
platnenim in manufakturnim blagom

Hugo Ihl

v Ljubljani
Stritarjeva ulica štev. 4.

Vzoreci na zahtevanje postnine prosti

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, flernež in lakov.

— Električni obrat. —

Ustanovljena 1842

Bratia Eber

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:
Igriske ulice št. 8.

Plehanova močna e. kr. drž. in e. kr. priv. žup. Žalec

Slikarja napisov.

Stavbilska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

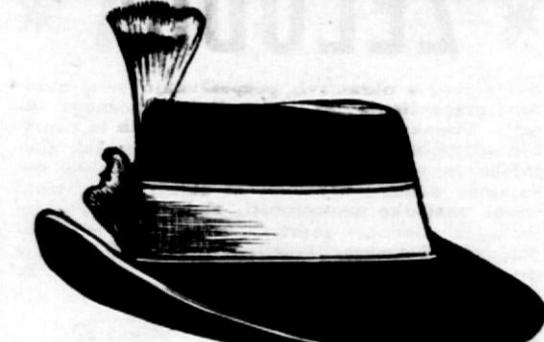
Zaloge copičev za pleskarje, sil-

karje in zidarje, štadilnega mazilja za

hrastove pade, karbonilja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvo
najnovejše, najboljše in neprecenljivo
sredstvo za likanje kobin tali pod
imenom „Kapitol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvo za
vse v najnec stroku spadajoče delo v
mestu in na deželi kot primano reolino
in fino po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

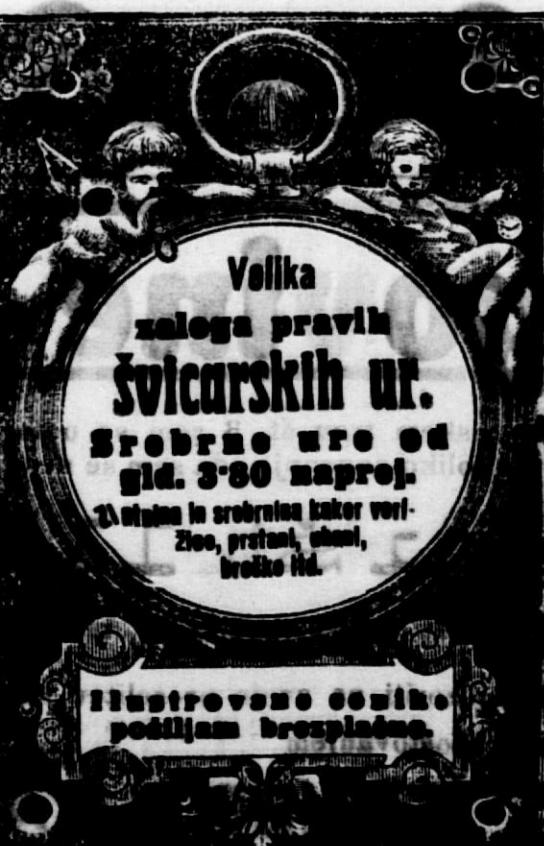
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

načinjene na
po najnižji ceni.

Optični zavod

F. P. Zajec, Ljubljana

POP OF ČAJ

najpripoznatija

RUSKA MARKA.

38-1

Ivan Terdan

Ljubljana Vegove ulice 8

Ljubljana

3662-4

se priporoča

za vsakovrstna plesarska, slikarska, pozlačevalska in sploh v to slikarsko
stroko spadajoča dela. Izvršitev točna, solidna in po zmernih cenah.

Važno za trgovce in žganjetoce.

Opozorjam p. n. trgovce, žganjetoce kakor tudi gostilnicarje na
svojo veliko zalogo esenc, rumove kompozicije, raznovrstnih čajev,
konjakov, malage, Lacrimae Christi in jamaškega ruma, pristne
silivke, brinjeve, tropinjeve in pa vseh vrst likerjev.

Ugodno je za vsakega odjemalca, ker razpoljilim vsako mno-
žino po isti ceni kakor tvrdke iz nemških krajov ter jamčim za najboljši
uspeh vsake esence po priloženem navodilu. Neugajajoče blago sprejemam
na svoje stroške nazaj.

Za obila naročila se priporočam s spoštovanjem

August Benigar

I. kranjska trgovina s čajem, rumom in esenci.
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3

priporoča naslednja dela:

Io. Cankar: Aleš iz Razorda.

Ta povest iz narodnega življenja je vele-
zanimiva in spada med najboljše dela
tega pisatelja. Broš. K 1:50, vez. K 2:50;
po pošti 20 v več.

Ljubljanski Zvon.

Tega prvega in najboljšega sloven-
skega literarnega časopisa je dobiti še
naslednje letnike: 1901, 1902, 19 3, 1904,
1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja
broširan K 9-20.

Ivan Loh: Vaška kronika.

Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovinskih
povesti iz slovenske preteklosti in
sicer iz dobe turških vojsk, knetskih
vstaj, reformacije in renesance. Broš.
K 1:70, vez. K 2:70, po pošti 2 v več.

Fr. Lipič: Strahovalci dvih krov.

Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev
med beneško republiko in turškim cesar-
stvom, v katerih so igrali hrvaški in slo-
venski pomorski roparji znameniti vlogo.
2 zvezka. Broš. oba K 2, po pošti 40 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.

V 11 zvezkih se zbraja v načinu na
povesti tega znamenitega pisatelja,
ki se v svojini deli slovenskemu
občinstvu tako priljubil, kakor samo malo
drugi avtorjev. 1. Deseti brat. 2. Juri
Kozjak. Spomini starega Slovencev
3. Domen. Juri Kobila. dr. 4. Tib. tapec.
Grad Rojine. Kloštrski žolnir. 5. Hei
mestnega sodnika Nemški valpet. Sin
kmečkega cesarja i. dr. 6. Sosedov sin.
Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida Era-
zem Tatenbach. 8. Cvet in sad. 9. Doktor
Zober. 1. Rokovnica i. dr. 11. Tugomer.
Veronica Desenica i. dr. Vsak zvezek
velja broširan K 1:50, vezan 2 K, po
pošti 20 v več.

Roristka.

Roman iz ljubljanskega gledališčega živ-
ljenja v polpreteklem času. Broš. 80 v,
po pošti 20 v več.

H. Kirchsteiger: Pod spo- vednim petatom.

Ta roman iz duhovskega življenja odkriva
skrivnosti iz župnišč in duhovšč in stanu
slovnika. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva
zvezka. Broš. oba K 4:60, po pošti 4 v več.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda

za 1. letn. Broš. K 1:20, po pošti 2 v več.

Sokolski koledar

za 1. 1908. Vez. 1 K, po pošti 20 v več.

Diški almanah

za 1. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v več.

Trgovski koledar

za 1. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v več.

Novi obrtni red.

Slovenska izdaja. 1 K, po pošti 10 v več.

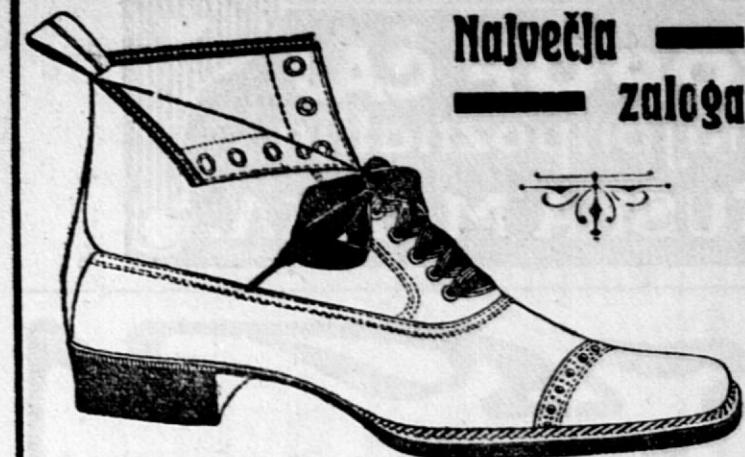
Ruzenski zakon.

Vezan 6 K, po pošti 10 v več.

Ruzenskopravni red.

Vezan K 5:60, po pošti 20 v več.

Dr. E. Volčič: Civilnopravni red in
sodni pravilnik.

Največja —
zaloga

- Dokolenic (gamaš) iz usnja
in suknja** za gospode, gospe in otroke.
- Juristovskih čevljev**
- Ameriških čevljev**
- Otroških čevljev**
- Čevlji za dom** v največji izbirki

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Šelenburgove ulice 3 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 3

Coniki zastonj in poštne presto. Zunanja naročila točno proti povzetju.

207 -

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkoriča
M. GELBAUER 52-47
inženir in zaprtezeni patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

**Največja zaloga ur,
verižic, prstanov in uhanov z
briljanti itd.**

Kdor hoče imeti trpežno in
dobro idočo uro, naj kupi
samo znamko "UNION". 3091 21

Fr. Čuden,
urar in trgovec v Ljubljani,
Prešernove ulice.
Cenovnik zastonj in poštne presto.

Sijajen uspeh

je dosegla v zagrebškem glo-
dišču nova opera našega
priljubljenega skladatelja o o o

V. Parma, Lokavči služnik.

Izboljšanje najlepših pesmi in plesov iz te ljubke operete je pravkar
izšel, urejen za klavir, dvoročno, s podstavljenim besedilom. o o o o o
Cena izvodu K 3—, po pošti K 3:10. o o o o o

Naročila sprejema 58-68

knjigarna L. SCHWENTNER v Ljubljani,
o o o ki je prevzela razpečavanje za vse slovenske dežele. o o o

POKORNEGA

PELINKOVEC

Najboljši želodčni liker
sveta.

Od zdravniških avtoritet
priporočen kot ugoden, tečen
in želodec jačajoč
čisti biljni destilit.

Eksportira se na vse kraje sveta.
Odlikovan s 60 zlatimi, sre-
brnimi in častnimi kolajnami.

Dobiva se povsod.

Zastopnik za Kranjsko:

FRAN REMIC, Ljubljana.

!!Opomba !!

Izvrsten glas našega eli-
zira "Pelinckovca" dal je
povoda, da naša konkurenca
prodaja pod istim ali sličnim
imenom slabše — često
zdravju škodljive — pi-
jače. Radi tega pazite na
našo z zakonom zavaro-
vano vinjetto in zahtevajte
izrečno 3829-18

Pelinckovac Pokorni.

Vse ostalo naj se kot
ponaredba zavrne.

Edini proizvajalec:

Kralj. povl. dion. tvrnica likera
preje FRANJO POKORNY,
Zagreb.

Ustanovljeno 1862.

Ohranitev zdravega ŽELODCA *

Biči največ v ohraniti, pospeševanju in v urav-
novi prehranja, ter odstranitvi nadležnega va-
prtja. Preiskaneno, iz izbranih najboljih in uspe-
nih zdravilnih zeli skrbno napravljeno, tek abu-
jajoče in prehranjeju pospešujejo in lahko od-
vajajoče domace zdravilo, ki ublaži in odstrani
mane nasledke nezmernosti, slabе diete, prehla-
jenja in soprnega zaprtja, n. pr. gorečico, na-
penjanje, nezmerne tvoritve kislina ter kročje
dr. Rose balsam, za zdravje in lekarje dr. B.
FRAGNERJA v PRAGI.

VARILO!

S vsi deli embalaže
imajo postavno de-
ponovan varstveno
znamko.

Glavna zaloge
lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi,
o. in dvornega dobitnika

„pri črnem orlu“ —

Praga, Malá Strana, ogel Herudovo ulice 203.

Po pošti raspoljilja se vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenica 1 K.

Proti vpošiljavitvi K 1:50 se pošije mala
steklenica in za K 2:80 velika ste-
klenica, za K 4:70 2 veliki steklenici,
za K 8 — 4 velike steklenice, za K 22—
14 velikih steklenic poštne presto na
vse postaje avstro-ogrške monarhije.

Zeloge v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani se dobiva pri ggl. lekarjih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
a detschläger, J. Mayr. 1477-1

8731-5

Na najvišji ukaz Njegovega c. kr. apost. Veličanstva

XXXVIII. c. kr. državna lotterija

za civilne dobrodelne namene tostranske državne polovice.

Ta denarna lotterija, edina v Avstriji zak-
dovoljena, obsega

18.389 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512.980 K.

**Glavni do-
bitek znaša 200.000 kron** v gotovini.

Srečkanje bo nepreklicno 19. decembra 1907.
Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III, Vorderer Zollamtstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštih, brzjavnih in železniških uradib, v menjalnicah itd. Igralni načrti za odjemalce srečk zastonj. — Srečke se do-
stavljajo poštne presto.

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.

Odelek za državne loterije.

Preselitev trgovine Ernest Sark.

Zaradi prevelike režje v moji dosedanji prodajalnici na Dvorskem trgu št. 3 sem se odločil, da ta lokal s 17. novembrom t. l. opustim.

V mojem dolgoletnem poslovanju mi je sl. občinstvo izkazovalo toliko zaupanje, da sem se sedaj odločil, da bom vodil trgovino še naprej in sicer od 18. novembra t. l.

na Mestnem trgu št. 11 (nasproti Kollmannovi trgovini).

Vodil bom trgovino tudi v bodoče v enakem obsegu in zaradi izdatno znižanih rečenskih stroškov po enakih brezkonkurenčnih cenah in bom cenj. občinstvu postrežal s solidno, popolnoma novo zalogo najboljšega blaga.

Opirajo se na dosedanje zaupanje se usojam sl. občinstvo opozoriti na svojo preselitev in svoje dolgoletne odjemalce prositi še nadaljnje naklonjenosti.

Priporočam se sl. občinstvu tudi v novi trgovini z odličnim spoštovanjem

ERNEST SARK, sedaj na Mestnem trgu št. 11.